

GAZETA KOSZYCKA

ISSN 1234-0952

Nr 2 (97)

WIADOMOŚCI GMINNE

lipiec 2023

Koszycki Obszar Chronionego Krajobrazu. Pola na Przedmieściu w Koszycach. Fot. R. Stojek

AKTUALNOŚCI

Podsumowanie XX sesji Rady Miejskiej w Koszycach

Obrady XX absolutoryjnej sesji Rady Miejskiej w Koszycach odbyły się 23 maja 2023 roku w sali konferencyjnej Urzędu Miasta i Gminy Koszyce. Rada Miejska obradowała w pełnym składzie. Przebieg obrad był transmitowany. W porządku obrad zaplanowano debatę nad Raportem o stanie Gminy Koszyce w roku 2022, a następnie podjęcie uchwały w sprawie votum zaufania dla Burmistrza Miasta i Gminy Koszyce. Do debaty nad raportem o stanie gminy mieszkańcy nie zgłosili udziału. W debacie głos zabrał radny Szaflarski Paweł. Poruszył sprawy dotyczące odbioru od mieszkańców eternitu zalegającego na posesjach, braku miejsc do parkowania i parkingu, problemu opieki zdrowotnej na terenie gminy, studium uwarunkowań i zagospodarowania przestrzennego gminy, rozbudowy drogi krajowej od Piotrowic do Dolan oraz strefy w Sokołowicach. Następnie w głosowaniu imiennym na 15 radnych obecnych na sesji za votum zaufania dla Burmistrza głosowało czternastu radnych, jeden głosował przeciwko. W dalszym punkcie Rada Miejska oceniła sprawozdanie finansowe wraz ze sprawozdaniem z wykonania budżetu Gminy za 2022 r. w głosowaniu imiennym, 14 radnych głosowało za przyjęciem sprawozdań, jeden głosował przeciwko. Przed głosowaniem nad absolutorium dla Burmistrza, Przewodnicząca Komisji Rewizyjnej przedstawiła

wniosek Komisji Rewizyjnej w sprawie udzielenia absolutorium Burmistrzowi z tytułu wykonania budżetu za 2022 r., oraz pozytywną opinię Regionalnej Izby Obrachunkowej w Krakowie do wniosku Komisji. Za udzieleniem absolutorium dla Burmistrza, na 15 radnych biorących udział w sesji, głosowało 14, jeden radny głosował przeciwko.

Następnie Rada Miejska przyjęła uchwały:

- 1) w sprawie zmiany budżetu gminy na 2023 rok;
- 2) w sprawie zmiany wieloletniej prognozy finansowej Gminy Koszyce;
- 3) określenia górnych stawek opłat za usługi odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości oraz opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych
- 4) zmiany uchwały w sprawie Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Koszyce;
- 5) wyrażenia zgody na nieodpłatne nabycie nieruchomości gruntowej na rzecz Gminy Koszyce położonej w miejscowości Dolany;
- 6) zaciągnięcia pożyczki z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie.

Uchwały Rady Miejskiej: BIP Miasto i Gmina Koszyce, zakładka Rada Miejska – uchwały.

Spis treści

Aktualności

Podsumowanie XX sesji Rady Miejskiej w Koszycach	2
Z poezją i pszczołami w Dziennym Domu Senior +	5
Profilaktyka zdrowotna i rehabilitacja w Dziennym Domu... ..	7
Budowa sieci wodociągowych i cyfryzacja usług... ..	10

Społeczeństwo obywatelskie

Działalność organizacji pozarządowych w praktyce	14
Fundusz sołecki – dobre praktyki	16
Dzień Dziecka w Świetlicy „Rozwój i Aktywność”	20
Nadwiślańska Grupa Działania „E.O.CENOMA”	23
Piknik z Produktem Polskim	24

Historia

Buty z lewej nogi	26
-------------------------	----

Środowisko, ekologia

Akcja sprzątania przestrzeni publicznej gminy Koszyce	27
Drzewo dla ucznia w KOChK	29
Program Priorytetowy Czyste Powietrze	33
Korzyści wynikające z terenów zielonych	34

Kultura, edukacja, sport

Termomodernizacja budynków szkolnych	36
Obchody Dnia Ziemi w Centrum Oświatowym	37
Program Profilaktyki Uniwersalnej „Unplugged”	41
Pora na autora czyli spotkanie autorskie z M. Polaskim	42
Pasja leczy duszę – Witów nad Wisłą w poezji i malarstwie ..	44
61. Małopolski Wyścig Górski	46

Ponadto radni przyjęli sprawozdanie: „Ocena zasobów pomocy społecznej za rok 2022”.

Informację z okresu międzysesyjnego przedstawiła z-ca Burmistrza Olga Kabat. Na początku kwietnia zakończyła się realizacja dużego zadania wodno-kanalizacyjnego opiewającego na kwotę ponad 5 mln 800 tys. zł realizowanego z Rządowego Funduszu Inwestycji Strategicznych Polski Ład. Pięciu wykonawców realizujących zadanie w m-cu kwietniu otrzymało wynagrodzenie za roboty budowlane a Bank Gospodarstwa Krajowego przekazał na konto Gminy kwotę 4 mln 555 tys. zł. Również w ramach Rządowego Funduszu Inwestycji Strategicznych Gmina realizuje zadania: budowę świetlicy wiejskiej w Witowie o wartości 1 mln 6 tys. zł, budowę wieży widokowej wraz z utworzeniem sieci ścieżek turystyczno-rowerowych i towarzyszącą infrastrukturą o wartości 2 mln 20 tys. zł. W zakresie dróg, gmina otrzymała informację o przyznaniu kwoty 210 397,00 zł na remont drogi w Piotrowicach o długości 830 mb. (od młyna). Dotacja stanowi 50% kosztów całkowitych wg kosztorysu. Ogłoszono zapytanie na koszenie poboczy dróg gminnych, po wyborze wykonawcy w m-cu czerwcu pobocza zostaną wykoszone. Na listach rezerwowych w ramach Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg znajdują się 3 odcinki dróg: ul. Wirecka w Koszycach, droga w Modrzanach do ujęcia wody oraz droga na tzw. Starą Wieś w Sokołowicach. Jeszcze nie ma rozstrzygnięcia dla naborów z lutego br. dla drogi Zagaje – Modrzany oraz Książnice Wielkie obok mleczarni. Ze Starostwa Powiatowego w Proszowicach wpłynął wniosek w przedmiocie zabezpieczenia środków na kwotę 407 tys. zł na dofinansowanie budowy utwardzonego pobocza przy drodze Sokołowice w stronę Malkowic. Sprawa ta zostanie przeanalizowana a po odbyciu stosownych rozmów podjęta zostanie decyzja. W Książnicach Małych w pobliżu Dziennego Domu Senior + trwa budowa tężni solankowej której koszt przekracza kwotę 200 tys. zł. Gmina złożyła wniosek do Urzędu Marszałkowskiego w naborze „Małopolskie tężnie” na dofinansowanie w kwocie 180 tys. zł. Decyzja o przyznaniu dotacji ma zapaść pod koniec maja a od czerwca będzie można już korzystać z tężni. Pod koniec maja zapadną decyzje w przedmiocie wniosków Gminy Koszyce złożonych do naborów na Gminne Suszarnie do drewna. W ramach zadania o wartości 351 110,00 zł z dofinansowaniem 90% mieści się suszarnia, rębak, wózek widłowy, piła spalinowa oraz „Małopolskie

deszczówki”. W ramach naboru zakupiony zostanie zbiornik do gromadzenia wód opadowych dla Centrum Oświatowego w Koszycach. Wartość zadania wynosi 3000 zł, z 50% dofinansowaniem.

Pod koniec kwietnia Polska Spółka Gazowa poinformowała urząd o wznowieniu prac nad budową gazociągu w gm. Koszyce. W planach jest powstanie stacji LNG na ulicy Przedmieście i rozprowadzenie nitek do Koszyc, Sokołowic i Włostowic. Obecnie trwa proces pozyskiwania dokumentów przez PSG a następnie rozpoczną się prace inwentaryzacyjne w terenie. Gmina Koszyce nawiązała współpracę z Polską Akademią Nauk w zakresie zaktualizowania programu usuwania azbestu. Do października będą trwały wizje lokalne w terenie. Zadanie o wartości 22 140 zł, z czego 17 000 zł to dotacja z Ministerstwa Rozwoju i Technologii, udzielona zostanie za pośrednictwem NFOŚ w ramach programu usuwania azbestu. W miejscowości Włostowice zakończyły się prace projektowe dotyczące wymiany sieci azbestowo-cementowej. Zadanie planowane jest do zgłoszenia w naborze w ramach Rządowego Funduszu Inwestycji Strategicznych Polski Ład.

Do naboru w ramach Rządowego Funduszu Inwestycji Strategicznych Polski Ład dotyczącego zabytków, gmina złożyła 7 wniosków dla parafii oraz 1 własny na park we Włostowicach. Wartość złożonych wniosków opiewa na kwotę ponad 16mln zł. Z uwagi na przeciągające się procedury w Małopolskim Urzędzie Ochrony Zabytków oraz Wodach Polskich, firmie realizującej zadanie „Centrum turystyki i Rekreacji we Włostowicach” nie udało się wykonać inwestycji. Umowa wygasła 10.04.2023 r. co spowodowało sytuację bardzo niekorzystną dla gminy, gdyż przyznane środki w kwocie 1 mln 675 tys. zł ramach dofinansowania nie zostaną gminie wypłacone. Dofinansowanie miało postać refundacji poniesionych kosztów. Firma wykonawcza nie wystawiła żadnej faktury ponieważ nie zrealizowała żadnego etapu zadania. Inwestycja realizowana była w formie zaprojektuj i wybuduj. Gmina zrefundowała fakturę za przygotowane analizy konieczne do wniosku aplikacyjnego i tę kwotę wobec niezrealizowania projektu będzie musiała zwrócić tj. około 10 tys. zł. Gmina wystąpiła do firmy o zapłatę kar umownych z tytułu niezrealizowania zakresu umowy, obecnie z tytułu kar wpłynęła kwota 169 tys. zł. Dalsze dochodzenie roszczeń jest w toku.

W ramach otrzymanej nagrody w konkursie Ekoliderzy woj. małopolskiego ze środków Wojewódz-

kiego Funduszu Ochrony Środowiska w Krakowie zakupiono sadzonki drzew: lipy i klonu które przekazano każdemu uczniowi z Centrum Oświatowego w Koszycach oraz Szkoły Podstawowej w Książnicach Wielkich. Przekazanie nastąpiło z okazji Dnia Ziemi i Akcji Sprzątania Przestrzeni Publicznej. W SP Książnice Wielkie i w Centrum Oświatowym w Koszycach realizowany jest projekt „Już pływam” dofinansowany przez Urząd Marszałkowski kwotą 10 950 zł. Gmina dofinansowuje naukę pływania dla 84 uczniów w kwocie 43 700 zł. Zajęcia odbywać się będą na pływalni w Proszowicach w czerwcu i we wrześniu 2023 r. W szkołach realizowane są dodatkowe zajęcia mające na celu wielowymiarowe wsparcie uczniów i wyrównywanie braków spowodowanych pandemią COVID. Na ten cel gmina otrzymała 76 tys. zł dofinansowania z Małopolskiej Tarczy Antykryzysowej. W Centrum Oświatowym oraz w Szkole Podstawowej w Książnicach Wielkich realizowana jest inwestycja w ramach norweskiego Mechanizmu Finansowego. Koszt inwestycji wynosi 5 mln 475 tys. zł. Między innymi w SP w Książnicach Wielkich zostanie zamontowany kocioł na zrębki drzewne a w Centrum Oświatowym pompa ciepła. W trakcie przygotowania jest przetarg na modernizację asfaltowych boisk przyszkolnych w Książnicach Wielkich wraz z remontem bieżni do skoku w dal. Szacowany koszt to 500 327 zł. Dofinansowanie z Urzędu Marszałkowskiego wynosi 182 570 zł.

Zastępca Burmistrza podziękowała mieszkańcom za udział w tegorocznej akcji sprzątania przestrzeni publicznej. W sprzątanie gminy zaangażowało się 880 mieszkańców, zebrano 17 ton śmieci. Koszt ich utylizacji wyniósł 25 tys. zł. Następnie przedstawiła terminarz zaplanowanych imprez. I tak 2 czerwca z Rynku rozpocznie się 61 Małopolski Wyścig Górski przez Sokołowice do Myślenic. Patronat nad wyścigiem sprawuje Województwo Małopolskie. 16 czerwca odbędzie się rodzinny Rajd Rowerowy Koszyce 2023. Miejsce startu i mety wyścigu planowane jest przy stacji HUZAR w Sokołowicach. Przewiduje się trzy trasy: 10 km, 21 km, 31 km, W rajdzie mogą wziąć udział wszyscy mieszkańcy. Organizatorem rajdu jest Gmina Koszyce i Małopolski Związek Kolarski. W okolicach września planowane jest wydarzenie edukacyjne w formie pikniku integracyjnego poświęconego OZE, poprzedzi go cykl szkoleń i warsztatów dla dzieci i młodzieży. Wartość zadania wynosi 141 tys. zł, i jest dofinansowane przez WFOŚ w ramach regionalnego wsparcia edukacji

ekologicznej. Podsumowując wystąpienie, poprosiła o udzielenie organowi wykonawczemu gminy absolutorium i votum zaufania za ubiegłoroczną pracę na rzecz społeczności.

W punkcie interpelacji Przewodniczący Rady Miejskiej odczytał zgłoszone interpelacje oraz udzielone odpowiedzi: 5 maja 2023 roku Do Burmistrza Miasta i Gminy Koszyce wpłynęły interpelacje zgłoszone przez Radnego p. Leszka Wieciołkowskiego dotyczące spraw: 1) zabudowy brakujących szymboczych w wiacie przystankowej przy drodze powiatowej w miejscowości Malkowice – Odpowiedź: Planowany jest przegląd wszystkich wiat przystankowych zlokalizowanych przy drogach powiatowych a następnie podjęte zostaną decyzje czy i ile szymb lub np. płyt plexi należy zakupić. 2) wykoszenia rowu przy drodze gminnej w miejscowości Malkowice, Siedliska. Szczególnie na odcinku od nr 4 w Siedliskach do nr 1 w Malkowicach, oraz pomoc finansową w celu odtworzenia i pogłębienia tego rowu na długości 400 metrów. 3) dokonanie wizji lokalnej rowu, który jest niedrożny i zagraża sąsiadującym działkom, celem obejrzenia stanu rowu, podjęcia czynności prowadzących do jego udroźnienia i ewentualnej naprawy. Rów znajduje się w miejscowości Malkowice-Siedliska Błonia. – Odpowiedź: Rowy wykaszane są podczas akcji koszenia poboczy – ma to miejsce corocznie w miesiącu czerwcu, natomiast w sprawie pogłębienia/udroźnienia rowów odbędzie się wizja lokalna.

18 maja 2023 roku do Burmistrza Miasta i Gminy wpłynęła interpelacja od Radnego Mirosława Kozakowskiego w sprawie wykonania w ramach współfinansowania wspólnie ze starostwem powiatowym w Proszowicach chodnika przy przebudowywanej drodze powiatowej od stacji CPN-BP w Sokołowicach w kierunku miejscowości Malkowice. W dniu 23 maja Radny Paweł Szaflarski złożył pismo dotyczące opieki zdrowotnej na terenie gminy.

W sprawach różnych Radni, Sołtysi zgłosili między innymi wnioski dotyczące: zapadliska na parkingu przy Dziennym Domu Senior+, zawieszenia podatku od nieruchomości dla niektórych rolników i dla niektórych emerytów, obkaszania poboczy przy drogach gminnych, braku połączeń autobusowych do Krakowa, kontroli przyłączy kanalizacyjnych i realizacji obowiązku szczepienia psów.

Pełna transmisja obrad – strona internetowa: www.koszyce.gmina.pl BIP

Jolanta Chłopek

Z poezją i pszczołami w Dziennym Domu Senior+ w Książnicach Małych

Uczestnicy spotkania w Dziennym Domu Senior+ w Książnicach Małych

Stowarzyszenie *Bartosz*, przedstawiciele Nowobrzezkiego Koła Pszczelarzy, autor tomiku poezji Jacek Fidela, Szkoła Podstawowa w Mniszowie, 24 maja 2023 r., gościli w Dziennym Domu Senior+ w Książnicach Małych. Zaproszenie przyjęli również przedstawiciele Urzędu Miasta i Gminy Koszyce, Miejskiego i Gminnego Ośrodka Pomocy

Społecznej w Koszycach, członkowie Stowarzyszenia Przyjaciół Przemysłowa, uczestnicy Uniwersytetu Trzeciego Wieku w Koszycach, Pan Arkadiusz Fularski zastępca dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Proszowicach oraz ks. Damian Łabuz z Bobina obecny kapelan Nowobrzezskich pszczelarzy.

Uczestnicy Dziennego Domu Senior+ oraz zaproszeni goście

Jacek Fidela podczas recytacji wierszy

Wokalistka Martyna Siwek

Prezentacja pszczół w szklanym ulu

Majowe spotkanie odbyło się w atmosferze święta z okazji Dnia Matki, uświetnionego występem wokalnym uczennicy klasy szóstej Szkoły Podstawowej w Mniszowie oraz Szkoły Muzycznej, Martyny Siwek, która zaśpiewała m.in. „Do Ciebie Mamo” Wioletty Willas, „Cudownych rodziców mam” Urszuli Sipińskiej, „Radość najpiękniejszych lat” Anny Jantar, utwór z filmu „Pocahontas” Judy Kuhn, „Colour of the wind” oraz „Nie ma jak u mamy” Wojciecha Młynarskiego. Wykonanie młodej artystki dostarczyło uczestnikom spotkania wielu wzruszeń, podobnie jak wiersze autorstwa pana Jacka Fidela. Artystom towarzyszyły nauczycielki z Mniszowa, panie Elżbieta Janik i Irena Kowal. Codziennosc wielu z nas przepełniona jest ciągłym pędem i gonitwą. Czytanie poezji, literatury może stać się okazją do zatrzymania choć na moment, chwilą refleksji. Tych momentów nie brakowało podczas spotkania, gdyż poezja pana Jacka Fidela dotyczy ludzkiego życia i związanych z nim przeżyć, jest odbiciem codzienności każdego z nas, jednocześnie niesie pokrzepienie.

Pan Stanisław Piątek inicjator spotkania a jednocześnie jeden z najbardziej rozpoznawalnych pszczelarzy w Małopolsce, podzielił się z uczestnikami nie tylko swoim zamiłowaniem do poezji i muzyki ale również pasją do pszczół i produkcji miodu. Dużą atrakcją niewątpliwie było zaprezentowanie przez pana Stanisława szklanego ula i możliwość oglądania z bliska pracy pszczół. Wraz z małżonką Anną i pszczelarką panią Łucją Kułas osłodził spotkanie degustacją miodu własnej produkcji oraz słodkimi upominkami dla uczestników.

Podczas dyskusji poruszono problem wymierania pszczół, oraz jaki negatywny wpływ ma niezrównoważone rolnictwo na ich populację. Albert Einstein pisał: „Od chwili gdy zginie ostatnia pszczoła, człowiekowi pozostaną cztery lata życia”.

Pamiętajmy jak ważny w ekosystemie jest ich udział i jak bardzo są one nam potrzebne i pożyteczne.

Majowe spotkanie stanie się inicjacją do kolejnych, zwłaszcza z zakresu zamiłowania do literatury, którego nie brakuje uczestnikom Dziennego Domu Senior+ w Książnicach Małych. Posiadamy bogatą w pozycje książkowe biblioteczkę z której Seniorzy chętnie korzystają. Pani Teresa Molenda Kierownik Miejskiej i Gminnej Biblioteki Publicznej w Koszycach, gość spotkania – służy pomocą i zawsze poleci Seniorom ciekawą książkę bądź album.

Edyta Sędek-Cisak

Stanisław Piątek podczas prelekcji o pszczołach

Profilaktyka zdrowotna i rehabilitacja w Dziennym Domu Senior+ w Książnicach Małych

Kondycja fizyczna jest jednym z najważniejszych elementów zdrowia. To, jaką kondycją będziemy cieszyć się na starość, w dużej mierze zależy od tego, jak zadamy o siebie już teraz. Żyjemy w starzejącym się społeczeństwie, w którym coraz większą część populacji zaczynają stanowić seniorzy. Szacuje się, że do 2060 roku nawet 35% polskiego społeczeństwa stanowić będą osoby po 65 roku życia, co będzie ogromnym wyzwaniem dla medycyny, polityki społecznej oraz ekonomii. Już teraz seniorzy stanowią ok. 15% społeczeństwa, a ich dobra kondycja fizyczna i zdrowie ma kluczowe znaczenie. Dlatego też rehabilitacja w geriatrici to nie tylko zabiegi po operacjach, urazach, udarach czy innych chorobach, ale przede wszystkim ćwiczenia profilaktyczne, sprawiające że seniorzy dłużej mogą cieszyć się dobrą kondycją i zdrowiem. Długość życia wydłuża się, jednak istotne jest aby równocześnie wydłużała się nasza sprawność fizyczna co stanowi gwarancję za-

chowania jak najdłuższej samodzielności. Statystyki wskazują jednak, że osoby żyjące pomiędzy 75–87 rokiem życia, ostatnie dziesięć lat swojego życia są uzależnione od opieki osób drugih.

Dlaczego rehabilitacja osób starszych jest koniecznością?

Zmiany związane z wiekiem, choroby – zwłaszcza osteoporoza, niska aktywność fizyczna, siedzący tryb życia i niezdrowe odżywianie się, to wszystko wpływa na powstawanie zmian starczych w obrębie układu ruchowego i nerwowego. Nasilające się problemy z poruszaniem, patologie kręgosłupa, zmiany zwyrodnieniowe stawów powodują pogorszenie się sprawności fizycznej seniora, co z kolei prowadzi do zaprzestania aktywności i jeszcze większego pogłębiania się zmian w jego organizmie.

Zdrowotne korzyści jakie możesz zyskać przychodząc do Dziennego Domu Senior + w Książnicach Małych

Podstawą rehabilitacji leczniczej jest kinezyterapia. Obejmuje ona całość zagadnień związanych z leczeniem ruchem – są to ćwiczenia o charakterze leczniczym. Ruch jako środek leczniczy ma zdolność oddziaływania na wszystkie narządy naszego organizmu, zwłaszcza na narząd ruchu, tj stawy, kości, mięśnie, a także na układ nerwowy, oddechowy i krążenia.

Głównym wskazaniem do zastosowania ruchu jako środka leczniczego jest stwierdzenie upośledzenia sprawności fizycznej jednostki. Do zadań kinezyterapii należy więc przywrócenie pełnej sprawności fizycznej, jeśli to jest możliwe w danym schorzeniu, lub maksymalnej sprawności fizycznej w przypadku schorzeń przewlekłych i postępujących.

Systematyczne ćwiczenia fizyczne zmniejszają ryzyko wystąpienia wielu chorób takich jak cukrzyca, osteoporoza, miażdżyca, nadciśnienie tętnicze, czy

Magnetronik – urządzenie do terapii polem magnetycznym

nieprawidłowych zmian zachodzących w układzie krążenia i oddechowym oraz schorzeń dotyczących mózgu takich jak choroba Alzheimera. U osób starszych ważne jest motywowanie do treningu poprzez uświadamianie zalet jakie przynosi regularny ruch.

W Dziennym Domu Senior + w Książnicach Małych codziennie podnosimy aktywność fizyczną poprzez:

- grupowe ćwiczenia ogólnokondycyjne, ogólnousprawniające w pozycji siedzącej i stojącej, w tym wprowadzamy dla uatrakcyjnienia elementy tańca,
- ćwiczenia koordynacyjno-równoważne z naciskiem na naukę prawidłowego wstawania,
- ćwiczenia czynne z użyciem przyborów takich jak piłki, laski i taśmy.

Sala do ćwiczeń indywidualnych wyposażona jest w:

- uniwersalny gabinet usprawniania leczniczego, w skrócie UGUL, w skład którego wchodzi klatka skonstruowana z czterech krat wraz z wyposażeniem. Wykonuje się w niej ćwiczenia w odciążeniu na podwieszakach zarówno kończyn górnych jak i dolnych, samowspomagane i ćwiczenia oporowe blochkowo-ciężarkowe, stosuje się przy zmianach zwyrodnieniowych z ograniczeniem ruchomości w stawach i osłabieniach mięśni,
- rower stacjonarny do intensywnych ćwiczeń kończyn dolnych,
- orbitrek do ćwiczeń kończyn dolnych i górnych, poprawia wydolność, wzmacnia mięśnie nóg, pośladków, brzucha, ramion,

Urządzenie do krioterapii

Sala gimnastyczna w Dziennym Domu Senior + w Książnicach Małych

- bieżnia – to urządzenie do chodzenia i biegania z regulacją tempa,
- tablica do ćwiczeń manualnych dłoni – stosowana w przypadku rehabilitacji ręki, a dokładniej dłoni, palców, nadgarstka i przedramienia,
- drabinki przyściennie,
- atlas do ćwiczeń to profesjonalny sprzęt, który zapewnia trening różnych partii ciała, jest to trening siłowo-wytrzymałościowy dla osób chcących podnieść cięższą fizyczną.

Na zewnątrz budynku znajduje się sprzęt do fitness na wolnym powietrzu, gdzie można ćwiczyć partie mięśniowe obręczy barkowej, grzbietu, ramion, nóg, pasa biodrowego, uelastycznić odcinek lędźwiowy kręgosłupa, zwiększyć ruchomość kolan i bioder, a dodatkowo zredukować nadmiar tkanki tłuszczowej.

Dysponujemy również bardzo dobrym i różnorodnym sprzętem do zabiegów fizykalnych mieszczącym się w gabinecie fizykoterapii. Wykonywane zabiegi to:

- magnetronik to terapia polem magnetycznym małej częstotliwości,

- laser biostymulacyjny,
- ultradźwięki – to drgania mechaniczne o częstotliwości powyżej 20 000 Hz,
- ultrafonoforeza – to wprowadzanie leków do organizmu z użyciem ultradźwięków,
- sollux z filtrem czerwonym lub niebieskim – to promieniowanie podczerwone,
- galwanizacja z zastosowaniem prądu stałego,
- jonoforeza z zastosowaniem leku,
- prądy diadynamiczne Bernarda – działanie przeciwbólowe, zmniejszające napięcie mięśni, odżywcze,
- prądy Tens – metoda elektroterapii służąca do zwalczania bólu ostrego i przewlekłego – prądy Träberta – silne działanie przeciwbólowe,
- prądy interferencyjne Nemecka – działanie przeciwbólowe, poprawia trofikę tkanek, wywołuje skurcz mięśni, uzyskuje się efekt głębokiego masażu,
- krioterapia – czynnikiem roboczym jest ciekły azot, dzięki któremu na wylocie dyszy uzyskuje się temperaturę minus 160°C, co zapewnia skuteczną i szybką stymulację bodźcową. Zastosowanie w: rehabilitacji, medycynie sportowej i odnowie biologicznej.

Wskazania do zabiegów:

- zespoły bólowe stawów kończyn i kręgosłupa szyjnego, piersiowego, lędźwiowo-krzyżowego,
- przewlekłe zapalenia nerwów, spłotów nerwowych,

Zewnętrzna strefa fitness w Dziennym Domu Senior + w Książnicach Małych

- utrudniony wzrost kostny,
- zaburzenia krążenia obwodowego,
- stany pourazowe mięśni i stawów,
- mięśniobóle,
- zaniki mięśni,
- zmiany zwyrodnieniowe kończyn i kręgosłupa,
- DNA moczanowa,
- obrzęki,
- ostrogi piętowe,
- zespół cieśni nadgarstka.

Aktywność kontra zdrowie

Brak aktywności fizycznej odbija się na wszystkich sferach życia seniorów, nie tylko na zdrowiu fizycznym, ale też psychospołecznym. Problemami, z którymi muszą zmierzyć się osoby starsze są: spadek aktywności i sprawności fizycznej, psychicznej oraz społecznej, obniżenie zdolności adaptacyjnych, odсуwanie się z życia rodzinnego i społecznego, egocentryzm. Z kolei osoby, które regularnie ćwiczą i odwiedzają placówki rehabilitacyjne, salony fitness, gdzie prowadzone są zajęcia grupowe dla osób starszych, cieszą się nie tylko lepszym zdrowiem, ale są też w znacznie lepszej kondycji psychicznej.

Ruch oraz zabiegi fizykalne wpływają korzystnie na poprawę sprawności fizycznej i psychicznej, a co za tym idzie podnoszą jakość naszego życia. Dosto-

sowany do możliwości ćwiczącego ruch powoduje wydzielanie w mózgu endorfin, zwanych inaczej hormonami szczęścia, poprzez co wpływamy na nasze zdrowie psychiczne. Pamiętajmy więc o ruchu na świeżym powietrzu, spacerujmy (najlepsze efekty daje *nordick walking*), uprawiajmy jazdę na rowerach, grajmy w badmintona, biegajmy, chodźmy na basen. **Nie jeden lek można zastąpić ruchem, ruchem lekiem nie zastąpimy.**

Lidia Gąsior

Edyta Sędek-Cisak

Dzienny Dom Senior+ w Książnicach Małych zaprasza osoby zainteresowane do uczestnictwa w zajęciach. Oferujemy dowóz uczestników, rehabilitację pięć dni w tygodniu, warsztaty terapii zajęciowej, gorący posiłek. Koszt dziennego uczestnictwa wynosi 20 zł.

Osoby zainteresowane uczestnictwem w Dziennym Domu Senior+ w Książnicach Małych proszone są o kontakt z Miejskim i Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Koszycach ul. Elżbiety Łokietkówny 14, 32-130 Koszyce, pokój numer 6 lub telefonicznie 41-35-14-048 wew. 117, tel. kom. 517-130-774.

Budowa sieci wodociągowych i cyfryzacja usług wodno-kanalizacyjnych w gm. Koszyce

4 kwietnia 2023 roku Gmina Koszyce zakończyła realizację inwestycji z zakresu infrastruktury wodociągowo-kanalizacyjnej, która finansowana była w ramach środków otrzymanych przez samorząd z Funduszu Inwestycji Strategicznych Polski Ład na mocy promesy inwestycyjnej udzielonej przez Bank Gospodarstwa Krajowego.

Inwestycja pod nazwą: „Budowa sieci wodociągowych, modernizacja oczyszczalni ścieków i cyfryzacja warunkiem poprawy jakości świadczonych usług wodno-kanalizacyjnych w gm. Koszyce” rozpoczęła się podpisaniem umów w dniu 20.05.2022 r. Całość zadania podzielona była na 5 części, a za każdą z części odpowiadał inny wykonawca, termin umowny obejmował okres 11 miesięcy.

Wartość zadania zgodnie z zawartymi umowami stanowiła kwotę **5 835 839,62 zł**, z czego dofi-

nansowanie zadania to 4 555 000,00 zł zaś wkład własny samorządu to kwota 1 280 839,62 zł. Dzięki zaangażowaniu Wykonawców, Gminnego Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej, Inspektorów Nadzoru Inwestorskiego oraz pracowników Urzędu Miasta i Gminy Koszyce zadanie zostało skoordynowane na tyle skutecznie, że wszyscy wykonawcy wykonali zobowiązania umowne kilkanaście dni wcześniej niż przewidywany termin końcowego zakończenia umów.

Zadanie „Budowa sieci wodociągowych, modernizacja oczyszczalni ścieków i cyfryzacja warunkiem poprawy jakości świadczonych usług wodno-kanalizacyjnych w gm. Koszyce” obejmowało:

W części pierwszej: Wykonanie 3 odcinków sieci wodociągowej – o wartości umownej wyno-

szącej 396 441,46 zł. W ramach tej części wykonano:

Odcinek sieci Piotrowice – o długości 378,3 m.

Odcinek sieci Filipowice – o długości 184,4 m.

Odcinek sieci Jaksice – o długości 249,2 m.

Wykonawcą zadania była Firma Inżynierska System Bud Grzegorz Nowak.

W części drugiej: Modernizacja stacji uzdatniania wody – o wartości 2 212 032,00 zł.

W skład tej części wchodziło wykonanie: modernizacji 2 studni głębinowych stanowiących wielootworowe ujęcie wody pitnej, wyposażenie stacji uzdatniania wody w urządzenia: lampa UV, wymiana armatury w istniejącym budynku stacji uzdatniania wody wraz z systemem kontroli i monitoringu pracy oraz wizualizacją na komputerze w centrum operatorskim, wyremontowanie i ocieplenie budynku hydroforni wraz z wymianą wyposażenia technologicznego hydroforni wody, budowa 2 stalowych pionowych zbiorników retencyjnych o pojemności 150 m³ każdy posadowionych na płycie fundamentowej, ponadto rurociągi technologiczne między obiektami oraz ogrodzenia terenu stacji uzdatniania wody oraz terenu studni głębinowych wraz z bramą i furtką.

Wykonawcą zadania było Przedsiębiorstwo Techniczno Handlowe WODPOL Włodzimierz Serafin.

W części trzeciej: Instalacja fotowoltaiczna dla 2 ujęć wody – o wartości 398 497,86 zł.

W ramach przedmiotowej części wykonano 3 instalacje fotowoltaiczne na 2 ujęciach wody o łącznej mocy wytwórczej wynoszącej 98,10 KWp: Na ujęciu wody Witów – instalacja naziemna o mocy 39,24 KWp na ujęciu wody Modrzany – 2 instalacje naziemne:

- stacja uzdatniania wody instalacja o mocy 39,24 KWp,
- przepompownia wody – instalacja o mocy 19,62 KWp.

Wykonawcą tej części była Spółka Cywilna „EKO-ON S.C Krzysztof Gawroński, Piotr Walczak”.

W części czwartej: Modernizacja oczyszczalni ścieków – o wartości 729 955,80 zł.

Budynek hydroforni Witów

Automatyka w hydroforni w Witowie

Wnętrze hydroforni w Witowie

Dokonano zakupu i montażu:

- sitopiaskownika – urządzenia mającego na celu eliminację wszelkich zanieczyszczeń obecnych w ściekach, które można usunąć w wyniku procesów mechanicznych, takich jak cedzenie, grawitacyjne opadanie – służy oczyszczaniu ścieków przyprawiających siecią kanalizacyjną,
- sita spiralnego – przeznaczonego do odseparowywania ciał stałych ze ścieków komunalnych dowożonych na oczyszczalnię taborem asenizacyjnym,
- wagi najazdowej samochodowej – przeznaczonej do bieżącej działalności oczyszczalni – głównie gospodarczego wykorzystania osadów pościekowych i produkowanego nawozu RABATEX.

Wykonawcą zadania była firma JL Automatic Technology Janusz Lizoń.

W części piątej Cyfryzacja obsługi sieci wodociągowej i kanalizacyjnej – o wartości 2 098 912,50 zł w ramach której między innymi dokonano wymiany i montażu 1200 sztuk wodomierzy. Mieszkańcy gminy Koszyce korzystający z usług Gminnego Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej zyskali możliwość wymiany dotychczasowych wodomierzy na nowoczesne wodomierze wyposażone w moduły radiowe umożliwiające prowadzenie zdalnych odczytów ich wskazań. Ponadto zintegrowany system informatyczny oraz dostarczony sprzęt w pełni zautomatyzował proces naliczania i pobierania należności. W ramach zadania zmodernizowano układy pomiarowo-sterujące sieci kanalizacyjnej: 8 szaf sterowniczych i 2 złącza licznikowe oraz wymieniono 44 pompy ściekowe. Zamontowano słupki telemetryczne – jako urządzenia systemu monitoringu przepływów: na sieci ka-

Stacja uzdatniania wody w Witowie

Instalacja fotowoltaiczna w Witowie

Instalacja fotowoltaiczna w Modrzanach

Sitopiaskownik

Waga najazdowa

Sito

nalizacyjnej – 6 sztuk, na sieci wodociągowej – 2 sztuki.

Ponadto wdrożono specjalistyczne oprogramowanie rozumiane jako zintegrowany system informatyczny będący podstawą do stworzenia internetowej platformy e-usług, przeznaczonych dla potrzeb Gminnego Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej. Wdrożono e-usługi dla ludności.

Wykonawcą zadania była firma Netprocess Sp. z o.o.

Oznaczenia na nowo wybudowanych odcinkach sieci wodociągowej

Olga Kabat Pompy ściekowe

Tablica promocyjna

Wodomierz z nakładką radiową

SPOŁECZEŃSTWO OBYWATELSKIE

Działalność organizacji pozarządowych w praktyce

21 kwietnia w Muzeum Ziemi Koszyckiej im. Stanisława Boducha w Koszycach odbyło się kolejne spotkanie z przedstawicielami organizacji pozarządowych działających na terenie gminy Koszyce, sołtysami, radnymi oraz zaproszonymi gośćmi. Podczas spotkania Burmistrz Miasta i Gminy Koszyce wręczył pamiątkowe medale za zasługi. Medale otrzymali: Pani Jeż Wiesława, Kozakowski Jan oraz Chardzak Sylwester.

Głównym tematem spotkania było pokazanie dobrych praktyk realizowanych przez społeczność w naszej gminie. Podczas spotkania zostały przedstawione dwie prezentacje multimedialne: „Fundusz sołecki w praktyce” oraz „Jak zmieniać otoczenie – wyzwanie dla liderów organizacji”. Uczestnicy spotkania mogli dowiedzieć

się o realizowanych przez organizacje pozarządowe projektach, przedstawione zostały także priorytetowe zadania na 2023 rok w ramach współpracy gminy Koszyce z organizacjami pozarządowymi. Fundusz sołecki również od wielu lat odgrywa pozytyw-

Obsługa cateringowa spotkania przez Stowarzyszenie Sokołowianie Razem

ną rolę w ożywieniu środowisk wiejskich i podniesieniu jakości życia na wsi, czego pozytywnym efektem są działania w poszczególnych sołectwach gminy Koszyce. Działalność organizacji pozarządowych to sposób na zaspokojenie potrzeb różnych grup społecznych. Każda z organizacji powstaje z myślą o rozwiązywaniu konkretnych problemów. Jako dobrą praktykę możemy więc uznać każde działanie, któremu przyświeca cel społecznie użyteczny. Wypracowanie przez stowarzyszenie celów działania jest jednym z kroków prowadzących do realizacji założonych planów. Sprawna komunikacja wewnątrz organizacji oraz skuteczne identyfikowanie pojawiających się problemów stanowi także podstawę sukcesu projektu, a dobre praktyki realizowanych zadań przez stowarzyszenia oraz społeczność lokalną niech staną się inspiracją dla pozostałych organizacji pozarządowych i przyczynią się do szerszego rozwoju trzeciego sektora.

Kończącym akcentem spotkania był występ zespołu Kopiěníoki z Igołomii działającego pod patronatem Stowarzyszenia Folklorystycznego KUŹNIA., a Stowarzyszenie „Sokołowianie Razem” zaprezentowało po raz kolejny swoje umiejętności gastronomiczne poprzez obsługę cateringową spotkania.

Monika Molenda

Wręczenie medali pamiątkowych za zasługi

Uczestnicy spotkania

Występ zespołu Kopiěníoki z Igołomii

Fundusz sołecki – dobre praktyki

Fundusz sołecki w gminie Koszyce funkcjonuje od 2013 roku. Przez okres jego trwania 19 sołectw z terenu gminy zmienia się na naszych oczach. Środki z funduszu służą mieszkańcom zaspokajając ich potrzeby zarówno społeczne poprzez możliwość organizacji spotkań integrujących daną społeczność jak i materialne, gdzie możliwy jest zakup wyposażenia, remont infrastruktury budynków wiejskich, poprawę standardu infrastruktury drogowej jak i melioracji dróg, w celu usprawnienia życia mieszkańców i dbania o estetykę wsi.

Na czele swoich małych ojczyzn stoją sołtysi, którzy zaangażowani w pełnienie powierzonych im misji, dbają o rozwój swoich miejscowości. Dokonania ich są często doceniane w różnych konkursach. Oto przykłady dobrych praktyk, podejmowanych przez sołectwa na przestrzeni kilku ostatnich lat i sfinansowanych między innymi dzięki środkom z funduszu sołeckiego.

Na początku ubiegłego roku sołectwo Sokołowice zostało zgłoszone do konkursu fundusz sołecki najlepsza inicjatywa oraz małopolska wieś. Mieszkańcy sołectwa Sokołowice już od samego początku wprowadzenia funduszu za priorytetowe zadania uznali poprawę jakości dróg na terenie sołectwa oraz poprawę infrastruktury na placu wiejskim tj. wykonanie mini boiska sportowego wraz z wyposażeniem, altany, montaż siłowni zewnętrznej, urządzeń placu zabaw, wymianę ogrodzenia oraz podniesienie standardu budynku świetlicy poprzez zakup dodatkowego kontenera, zmianę pokrycia dachowego wraz z dociepleniem budynku. Z funduszu sołeckiego przeznaczono kwotę około sto siedemnaście tysięcy złotych.

Sołectwo Sokołowice zostało oficjalnie zaliczone do grona najpiękniejszych sołectw w Małopolsce. W obu konkursach otrzymało wyróżnienie. Otrzymane wyróżnienie to nie tylko pre-

stiż dla miejscowości, uznanie pracy samorządu, lecz także docenienie wszystkich grup społecznych działających w sołectwie.

W ramach konkursu „Małopolska Wieś 2022” Gmina Koszyce otrzymała dotację w kwocie 10 000,00 zł na realizację zadania własnego Gminy Koszyce pod nazwą „Podniesienie standardu budynku świetlicy wiejskiej w sołectwie Sokołowice”. W ramach tego zadania wykonano prace polegające na wymianie paneli podłogowych na dużej sali, remoncie wiatrołapu oraz remoncie łazienki wraz z montażem armatury. Całkowity koszt zadania: 14 041,00 zł.

W bieżącym roku do konkursu, fundusz sołecki najlepsza inicjatywa oraz małopolska wieś zostało zgłoszone sołectwo Przemyków. W ramach funduszu sołeckiego sołectwo wydatkowało już kwotę ponad 218 000,00 zł. W ramach tych środków wykonano szereg zadań polegających między innymi na: wyremontowaniu i doposażeniu pomieszczeń Wiejskiego Domu Kultury będącego miejscem spotkań mieszkańców, wykonano instalację centralnego ogrzewania wraz z montażem pieca na pellet, wykonano przyłącze kanalizacyjne do budynku, wyremontowano i docieplono budynek gospodarczy będący kotłownią oraz magazynem na pellet, dofinansowano do wykonania kostki brukowej przed

Zagospodarowanie terenu przy budynku świetlicy wiejskiej w sołectwie Sokołowice

Zagospodarowanie terenu przy budynku remizy OSP Przemyków

budynkiem gospodarczym oraz budynkiem remizy wraz z remontem schodów zewnętrznych, odnowienie placu zabaw oraz zejścia na Szlak Tatarski. Obecnie w Wiejskim Domu Kultury odbywają się zajęcia integracyjne mieszkańców oraz funkcjonuje świetlica socjoterapeutyczna.

Sołectwo Przemyków może pochwalić się pięknym zagospodarowaniem terenów przy budynkach wiejskich poprzez zielen i obiekty małej architektury: place zabaw, siłownie zewnętrzne. Z myślą o bezpiecznym dojeździe do pól realizowano zadania polegające na dofinansowaniu do remontu dróg gminnych oraz odtwarzaniu rowów zapewniających właściwy odpływ wody podczas ulewnych deszczy.

Trzecim przykładem sołectwa jako dobrych praktyk jest sołectwo Witów. Właśnie ono w bieżącym roku zostało zgłoszone do konkursu moja smart wieś – wizje i inicjatywy. Zgłoszona wizja to: „Rozbudowa zaplecza rekreacyjno-wypoczynkowego w sołectwie Witów”. Mieszkańcy sołectwa Witów od samego początku bardzo entuzjastycznie podchodzili do realizacji zadań zgłaszanych w ramach funduszu sołectwskiego a następnie budżetu obywatelskiego. Można zauważyć, że traktują oni sołectwo Witów jako swoją „małą ojczyznę” zwracając uwagę na ważne aspekty środowiskowe, społeczne i kulturalne. Mieszkańcy sołectwa Witów na zebraniach wiejskich zgłaszali potrzebę budowy świetlicy wiejskiej. Samorząd Gminy Koszyce wyszedł naprzeciw oczekiwaniom

mieszkańców i w roku 2020 zakupił działkę pod budowę świetlicy.

W lipcu i sierpniu ubiegłego roku przeprowadzono badania wykopaliskowe na przedmiotowej działce oraz rozpoczęto czynności związane z przygotowaniem projektu wraz z wszystkimi pozwoleniami na budowę oraz zagospodarowaniem terenu, poprzez organizację placu zabaw dla dzieci, siłowni na otwartym powietrzu, stołu do tenisa stołowego, boiska do siatkówki, boiska do piłki nożnej, altanki oraz budowę parkingu. Projekt zakłada budowę świetlicy wiejskiej, wraz z zagospo-

darowaniem terenu oraz przyłączem wodno-kanalizacyjnym i wewnętrznymi instalacjami. Umożliwi to integrację i aktywizację mieszkańców wsi Witów poprzez organizację spotkań, warsztatów tematycznych oraz pozwoli krzewić dobre nawyki wykorzystania czasu wolnego poprzez zabawę. Szacowany koszt zadania to 1 000 622,00 zł. Termin realizacji zadania przewidziany jest na rok 2023.

Obok wzgórza św. Tekli w bieżącym roku ma powstać wieża widokowa wraz ze ścieżkami turystyczno-rowerowymi oraz drogą dojazdową do wieży. Koszt zadania to kwota ponad 2 000 000,00 zł.

Budowa wieży widokowej wraz z utworzeniem ścieżek turystyczno-rowerowych i towarzyszącą im infrastrukturą, umożliwi aktywne spędzanie czasu wolnego nie tylko mieszkańcom gminy, ale również mieszkańcom pobliskich miejscowości. Na terenie sołectwa Witów znajduje się zabytkowy kościół p.w. Świętej Trójcy. Ze względu na niewłaściwie przeprowadzone remonty stan zachowania kościoła wymaga podjęcia pilnych prac. Kościół w Witowie jest miejscem kultu i ośrodkiem życia religijnego co stanowi materialne i emocjonalne dobro dla całej lokalnej społeczności. Jest niezwykle ważnym elementem budowania poczucia zbiorowej tożsamości, więzi lokalnych i regionalnych.

Inicjatorem przedsięwzięcia pod nazwą „Rozbudowa zaplecza rekreacyjno-wypoczynkowego w sołectwie Witów są mieszkańcy sołectwa, którzy

niejednokrotnie na zebraniach wiejskich zgłaszali potrzebę budowy świetlicy wiejskiej oraz podkreślali piękno swojej wsi pod względem rekreacji turystyczno-wypoczynkowej. Przedsięwzięcie zostanie sfinansowane ze środków finansowych z Polskiego Ładu oraz środków własnych Gminy Koszyce.

Celem realizacji zadań jest poprawa jakości życia mieszkańców na obszarach wiejskich, rozwój funkcji sportowych i społecznych miejscowości, dbanie o rozwój dzieci a także o zdrowie i lepsze samopoczucie osób starszych, podnoszenie świadomości ekologicznej, kultywowanie tradycji i zwyczajów lokalnych.

Jak widać na przykładzie tych trzech miejscowości wyjątkowość funduszu sołeckiego sprawiła, że stał się on narzędziem rozwoju społeczeństwa obywatelskiego, wspierającym poczucie odpowiedzialności mieszkańców wsi za rozwój sołectwa. Współdecydowanie mieszkańców o ich „małej ojczyźnie”, przełożyło się na wzrost aktywności społecznej i inicjatyw obywatelskich, gdyż mieszkańcy zaczęli bardziej angażować się w planowanie i wykonywanie zadań. Dowodem na wzrost aktywności społeczności lokalnej, budowanie kapitału społecznego, współpracy mieszkańców i ich integracji społecznej w omawianych sołectwach, jest między innymi Stowarzyszenie „Towarzystwo Przyjaciół Przemysłowa”, Stowarzyszenie „Sokołowanie Razem”, Stowarzyszenie „Jesteśmy Razem Witów 2018”.

W 2023 r. w budżecie gminy Koszyce zabezpieczono środki finansowe w kwocie 432 147,00 zł na realizację zgłoszonych zadań w ramach funduszu sołeckiego.

Sołectwo Biskupice planuje wytyczyć granice drogi gminnej Biskupice – Zysławice, odtworzyć rów przy drodze gminnej w celu zapobiegania podtapianiu gospodarstw rolnych podczas deszczy oraz zapewnienia bezpieczeństwa podczas zjazdu z parceli górnej do drogi głównej.

Sołectwo Dolany przeznaczyło kwotę ok. 15 500,00 zł na rozbudowę oświetlenia ulicznego przy drodze gminnej Dolany Chełmy poprzez zamontowanie dodatkowych ulicznych lamp. Zadanie to zostało zrealizowane.

Sołectwo Filipowice w bieżącym roku na zebraniu wiejskim zmieniło pierwotnie uchwalony wniosek. Mieszkańcy obecni na zebraniu wskazali do realizacji zadanie: remont drogi gminnej na dz. 206 w miejscowości Filipowice. Mieszkańcy uznali, że ta droga jest priorytetową do realizacji, ponieważ pod-

czas opadów deszczy droga ta jest trudna w użytkowaniu zwłaszcza przez dzieci dochodzące do przystanku autobusowego.

Mieszkańcy sołectwa Jaksice kwotę ok 27 000,00 zł przeznaczyli na dofinansowanie do wykonania asfaltu na drodze gminnej – dz. 445. Zadanie to ma służyć poprawie jakości życia mieszkańców.

Sołectwo Jankowice 10 000,00 zł przeznaczyło na odtworzenie rowu przy drodze gminnej. Zadanie to zostało już zrealizowane. Pozostałą kwotę z przyznanych środków finansowych przeznaczyli na poprawę bezpieczeństwa na drodze gminnej poprzez postawienie odpowiednich znaków w celu ograniczenia wjazdu pojazdów o bardzo wysokim tonażu.

Odtworzenie rowu przy drodze gminnej w sołectwie Jankowice

Sołectwo – miasto Koszyce jest największym sołectwem na terenie gminy Koszyce. Kwotę 40 000,00 zł mieszkańcy przeznaczyli na odnowę, modernizację parku w Koszycach. Ma to być kolejny etap wykonywanych prac.

Sołectwo Książnice Małe część przyznanych środków przeznaczyło na dofinansowanie do tężni solankowej. Drugą część środków przeznaczyli na odtworzenie rowu przy drodze gminnej z utwardzeniem fragmentu drogi gminnej na dz. nr. 8. Zadania zostały już zrealizowane.

Sołectwo Książnice Wielkie na bieżący rok zabezpieczyło środki finansowe na zagospodarowanie terenu wokół budynku remizy, poprzez odnowienie oczka wodnego, ustabilizowanie brzegów płytami ażurowymi a także wykonanie ścieżki wokół oczka. Pozostałą kwotę przeznaczyli na rozbudowę oświetlenia ulicznego poprzez wykonanie projektu.

Sołectwo Łąpszów środki finansowe przeznaczyło na zagospodarowanie terenu przy budynku remizy, w której znajduje się świetlica poprzez uzupełnienie urządzeń na placu zabaw a także na podniesienie standardu pomieszczeń świetlicy poprzez zakup szafek do pomieszczenia kuchennego i łazienki.

Sołectwo Malkowice-Siedliska przyznane środki finansowe podzieliło na dwa zadania. Pierwsze zadanie to jest remont drogi gminnej a drugie zadanie to podniesienie standardu budynku świetlicy poprzez wykonanie prac remontowych takich jak naprawa elewacji na murkach, wymiana drzwi wejściowych, wymiana połamanych ławek na placu zabaw. Zadania te wpłyną na poprawę warunków życia mieszkańców poprzez poprawę bezpieczeństwa osób korzystających z drogi a także zachęcenie dzieci i młodzieży do aktywnego spędzania czasu na świeżym powietrzu.

Kolejne sołectwo gminy Koszyce to sołectwo Modrzany. Mieszkańcy na zebraniu wiejskim przeznaczyli środki finansowe na wymianę ogrodzenia. Obecnie ogrodzenie jest w złym stanie technicznym co wpływa negatywnie na estetykę otoczenia wokół świetlicy.

Sołectwo Morsko w bieżącym roku planuje dofinansować w kwocie 17 000,00 zł zadanie polegające na budowie świetlicy wiejskiej.

Sołectwo Piotrowice podobnie jak inne sołectwa przyznane środki finansowe przeznaczyło na podniesienie standardu zagospodarowania terenu wokół świetlicy, poprzez remont istniejącego placu zabaw.

Sołectwo Przemyków w bieżącym roku przeznacza środki finansowe na remont pomieszczeń w budynku wiejskiego domu kultury. Realizacja zadania wpłynie na podniesienie standardu budynku.

Sołectwo Rachwałowice w bieżącym roku jako jedno z pierwszych zrealizowało już zadania w ramach funduszu sołeckiego. Te zrealizowane zadania to podniesienie standardu wokół budynku remizy, w którym mieszczą się pomieszczenia świetlicy poprzez ułożenie chodnika a także zapewnienie właściwej melioracji przy drodze gminnej.

Sołectwo Sokołowice w tym roku przeznaczyło środki finansowe na remont drogi gminnej tak zwana Stara Wieś do wału. Zadanie to będzie miało wpływ na poprawę infrastruktury drogowej.

Sołectwo Witów przyznane środki przeznaczyło na remont drogi gminnej nr 246 oraz utwardzenie drogi kamieniem. Remont drogi na planowanym odcinku wpłynie na poprawę bezpieczeństwa mieszkańców poprzez poprawę dojazdu do gospodarstw.

Sołectwo Włostowice w ramach przyznanych środków planuje podnieść standard budynku świetlicy poprzez remont instalacji elektrycznej i wentylacyjnej a także połączenie budynku świetlicy ze zlokalizowanym poniżej parkiem. W celu zapewnienia właściwej melioracji i zabezpieczenia rowu przed osuwaniem się planują wyłożyć część rowu ażurami.

Sołectwo Zagaje Książnickie w celu zapewnienia bezpieczeństwa osób poruszających się po zmroku zmieniło pierwotnie zabezpieczone środki finansowe na dofinansowanie do remontu drogi na rzecz rozbudowy oświetlenia ulicznego poprzez dołożenie dwóch lamp.

Ponadto jak co roku mieszkańcy większości sołectw zabezpieczyli środki finansowe na partycy-

Plac zabaw w sołectwie Piotrowice

powanie w utrzymaniu budynków wiejskich i otoczenia w celu zapewnienia właściwej estetyki oraz niewielkie środki finansowe na przygotowanie wieńca dożynkowego w celu podtrzymywania tradycji i kultury.

Fundusz sołecki nie wiąże się – jak to się przeważnie sądzi – wyłącznie z wydawaniem pieniędzy, ale przede wszystkim jest to współdecydowanie o wspólnych sprawach. Nic tak nie motywuje mieszkańców jak wizja rozwoju sołectwa zaakceptowana

przez społeczność. A jedno udane przedsięwzięcie motywuje do realizacji kolejnych. Realizacja zadań z funduszu sołeckiego pokazała, że jest on doskonałą formą aktywizacji społecznej mieszkańców a stosowanie dobrych praktyk oraz przemyślanych decyzji w zgłaszanych zadaniach do realizacji ma duże znaczenie w rozwoju danego sołectwa.

Agnieszka Czarnecka

Dzień Dziecka w Świetlicy „Rozwój i Aktywność” w Przemykowie – spotkanie rodzinne

„Dziecko może nauczyć dorosłych trzech rzeczy: cieszyć się bez powodu, być ciągle czymś zajęтым i pomagać się – ze wszystkich sił – tego, czego pragnie”.

Paulo Coelho

Dzień Dziecka w Polsce obchodzony jest 1 czerwca. W naszej Świetlicy również postanowiliśmy świętować, łącząc święto dzieci z Dniem Rodziny. W dniu 9 czerwca odbyło się spotkanie dzieci i młodzieży wraz z rodzicami, w trakcie którego świetliczaki zaprezentowały się w roli aktorów w przedstawieniu pt. „Legenda o smoku wawelskim”. Piękne stroje, rekwizyty i całą oprawę artystyczną przygotowała p. Agnieszka Rusiecka – wychowawca grupy. Mali „aktorzy” zaśpiewali „Płynie Wisła, płynie”, „Jaki dzień wesoły”, „Mam dla Ciebie dzisiaj Mamo”, „Tata jest potrzebny”, zatańczyli „Krakowiaczka” oraz zachwycili wykonaniem wierszy pt. „Moja rodzina”, „Mama i Tata”.

Występ artystyczny otrzymał ogromne brawa. Po części oficjalnej uczestnicy zajęć świetlicowych oraz ich goście skorzystali z przygotowanego poczęstunku, by nabrać sił do udziału w zaplanowanych atrakcjach. Były gry, zabawy integracyjne dla dzieci i rodziców, dużo śmiechu i radości.

W spotkaniu wzięła udział pani Dorota Rusiecka Kierownik MiGOPS w Koszycach oraz pani Małgorzata Bakowska pracownik socjalny i pedagog w świetlicy.

Pani Dorota powitała wszystkich gości i złożyła życzenia: *„Życzę Wam, abyście zawsze byli otoczeni miłością i ciepłem najbliższych. Niech Wasze życie będzie pełne uśmiechu, radości i niezapomnianych*

Dzieci wręczają upominki rodzicom. Fot. M. Bakowska

Pani Dorota Rusiecka składa życzenia dzieciom. Fot. M. Bakowska

Piosenka pt. Płynie Wisła, płynie. Fot. M. Bakowska

chwil, abyście nigdy nie przestawali marzyć i zawsze mieli odwagę realizować swoje marzenia. Życzę Wam, aby każdy kolejny dzień był niesamowity i wyjątkowy. Korzystajcie z życia, czerpcie z niego pełnymi garściami. Żebyście umieli stworzyć swój własny świat po swojemu i nie bali się nigdy prosić o pomoc. Pamiętajcie, że jesteście wyjątkowi i macie w sobie wszystko, co potrzebne jest do osiągnięcia sukcesu”.

Poczęstunek i upominki dla dzieci zostały ufundowane przez Urząd Miasta i Gminy Koszyce.

Dzień Dziecka jest ważnym świętem nie tylko ze względu na prezenty i atrakcje. Jest to dzień w którym każde dziecko powinno mocno poczuć, jak bardzo jest kochane i ważne dla swoich rodziców.

Pamiętajmy, że ideą obchodów święta poświęconego dzieciom jest zapewnienie wszystkim dzieciom praw, bezpieczeństwa i środków potrzebnych do godnego życia.

Miejski i Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Koszycach z okazji Dnia Dziecka życzy wszystkim dzieciom spełnienia marzeń, zdrowia, odwagi do podejmowania wyzwań, życia w zgodzie ze samym sobą oraz z własnymi wartościami.

Wszystkiego najlepszego z okazji Dnia Dziecka!

Małgorzata Bakowska

Podziękowania za występ artystyczny. Fot. M. Bakowska

Uczestnicy spotkania. Fot. A. Rusiecka

Zabawa w rozpoznawanie smaków. Fot. M. Bakowska

Olaf w roli rycerza. Fot. M. Bakowska

Wręczanie upominków. Fot. M. Bakowska

„Europejski Fundusz Rolny na Rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

Artykuł współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach działania

Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020.

Instytucja zarządzająca Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 – Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Nadwiślańska Grupa Działania „E.O.CENOMA” wspiera rozwój infrastruktury w gminie Koszyce

Środki finansowe z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 pozwoliły Lokalnej Grupie Działania „E.O.CENOMA” zrealizować wiele ciekawych inicjatyw na obszarze gmin członkowskich stowarzyszenia, w tym w gminie Koszyce. Wszystkie działania, które podejmujemy kierowane są przede wszystkim dobrem społeczności lokalnej oraz mają na celu rozwój obszarów wiejskich.

Od początku wdrażania bieżącej Lokalnej Strategii Rozwoju pięćdziesięciu dziewięciu beneficjen-

tów podpisało umowy z Urzędem Marszałkowskim Województwa Małopolskiego, których efektem jest rozwój infrastruktury na obszarze siedmiu gmin członkowskich stowarzyszenia. Budżet, jaki przeznaczono na realizację wszystkich operacji to ponad 5,5 miliona złotych. Beneficjenci, którzy brali udział w niniejszych konkursach to między innymi organizacje pozarządowe oraz jednostki sektora finansów publicznych. Dzięki wnioskowi aplikacyjnemu, które złożono w ramach naborów organizowanych przez

LGD, w gminie Koszyce rozwinęła się infrastruktura publiczna, która na co dzień służy mieszkańcom. Środki finansowe pozyskane za pośrednictwem NGD „E.O.CENOMA” przyczyniły się do: powstania kompozycji przestrzennych w formie tablic, na których znajdują się informacje historyczne i współczesne dotyczące miejscowości zlokalizowanych na terenie gminy, zagospodarowania terenu przy świetlicy wiejskiej w Książnicach Małych, urządzenia placu zabaw dla dzieci, siłowni plenerowej oraz działki przy świetlicy wiejskiej w Jaksicach, doposażenia Szkoły Muzycznej I Stopnia w Koszycach, zaaranżowania terenu wokół Wiejskiego Domu Kultury w Przemykowie oraz zakupu sprzętu sportowego, stworzenia siłowni plenerowej wraz z organizacją przestrzeni i zakupem sprzętu rehabilitacyjno-sprawnościowego w Książnicach Małych. W tym roku podpisano również umowę na zagospodarowanie terenu parku wraz z montażem małej architektury oraz utworzeniem ścieżki edukacyjnej w miejscowości Koszyce. To nie wszystkie dobre wiadomości, które chcemy Państwu przekazać. Obecnie w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Małopolskiego znajduje się jeszcze jeden projekt, który realizowany będzie w gminie Koszyce. Więcej informacji udzielimy Państwu już niebawem!

Wdrażanie obecnej LSR dobiega końca, dlatego Nadwiślańska Grupa Działania „E.O.CENOMA” opracowała nowy dokument strategiczny na lata 2023–2027 przy aktywnym uczestnictwie społeczności lokalnej. Zorganizowano szereg gminnych spotkań konsultacyjnych oraz przeprowadzono badania ankietowe, które pozwoliły LGD określić priorytetowe obszary przyszłych działań organizacji. Następnym wspomnianych przedsięwzięć

Justyna Boroń – Dyrektor Biura prezentuje dokument nowej strategii

było przyjęcie przez Nadzwyczajne Walne Zebranie Członków Lokalnej Strategii Rozwoju, którą 6 czerwca złożono w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Małopolskiego w ramach „Konkursu na wybór strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność” organizowanego przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Serdecznie zachęcamy do śledzenia naszej strony internetowej www.cenoma.pl, Instagrama oraz Facebook’a, gdzie na bieżąco informujemy Państwa o podejmowanych przez nas działaniach.

Anita Rogóż

Piknik z Produktem Polskim

W sobotę 17 czerwca na rynku w Koszycach odbył się Piknik z Produktem Polskim. Swoje dania zaprezentowały 4 Koła Gospodyń Wiejskich z powiatu proszowickiego w tym Koło Gospodyń Wiejskich „Zosie Samosie” z Rachwałowic. Nagrodzone przez sędziów zostały 3 pierwsze miejsca:

- 1 miejsce: Koło Gospodyń Wiejskich Przezwoły – Roladka drobiowa z warzywami,
- 2 miejsce: Koło Gospodyń Wiejskich w Przesławicach – Pierogi z białą kaszanką,

3 miejsce: Koło Gospodyń Wiejskich Polekarcice – Zapiekanne koperty naleśnikowe z bukietem warzyw.

Organizatorzy podkreślili, że każde Koło Gospodyń Wiejskich, które wzięło udział w Pikniku z Produktem Polskim, jest prawdziwym zwycięzcą. Wyśilek, zaangażowanie oraz pasja w promocji lokalnej kultury i tradycji zasługują na najwyższe uznanie.

W Bitwie Regionów biorą udział drużyny składające się z członków Kół Gospodyń Wiejskich. Konkurs odbywa się w trzech etapach. Pierwszy to weryfikacja nadesłanych zgłoszeń w Krajowym Ośrodku

Wsparcia Rolnictwa i prezentacja dań podczas wydarzeń na terenie powiatu. Zespoły, które zajęły I miejsce w powiecie, przechodzą do drugiego etapu, który odbędzie się na szczeblu wojewódzkim. Zespół, który otrzyma największą liczbę punktów kwalifikuje się do ostatniego etapu. Najlepszych 16 drużyn z całego kraju spotka się w październiku br. w wielkim finale. Na zwycięzców każdego etapu czekają atrakcyjne nagrody, a najlepsze Koło zdobywa nagrodę dodatkową w formie wyjazdu dla pięciu członków Koła Gospodyń Wiejskich na zagraniczne targi rolno-spożywcze odbywające się na terenie Unii Europejskiej, na których stoisko będzie miał Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa.

Klaudia Chlebica

Koło Gospodyń Wiejskich „Zosie Samosie” z Rachwałowic

Przemawia Burmistrz Miasta i Gminy Koszyce Pan Stanisław Rybak

Uczestnicy „Bitwy Regionów” na rynku w Koszycach

HISTORIA

Buty z lewej nogi

Przeszłość to odwieczny i nieustanny proces przechodzenia tego co dziś w to, co już było.

To, co aktualne, w miarę upływu czasu jest coraz bardziej odległe, aby na koniec zginąć w pomroce dziejów stając się przedmiotem badań historyków, archeologów, paleontologów. Dysponując potężnym warsztatem naukowym odkrywają nieznane fakty budując obraz tego, co było, a czego jesteśmy spadkobiercami.

Istnieje jeszcze inne źródło wiedzy – to świadkowie historii. Ich relacje, choć niewystarczająco przez naukowców doceniane z powodu braku twardych dowodów, zawierają istotne informacje.

Współpracując z „Gazetą Koszycką” od lat zbierałam takie historie, fotografowałam istniejące jeszcze obiekty i czas pokazał, że było warto. Wielu świadków – moich rozmówców – już nie żyje, ale ich opowieści zostały i wielokrotnie były przeze mnie przy pisaniu artykułów wykorzystane.

Tym razem taką historią będzie relacja pana Stanisława Chadzaka z Malkowic dotycząca koszyckich Żydów, a dokładniej okresu przed ich wywózką z Koszyc na początku października 1942 roku po okres tuż powojenny.

Historia dramatyczna, nawet tragiczna, ale i niepozbawiona swego humoru.

Stąd i żartobliwy tytuł tego artykułu.

Zanim Niemcy deportowali Żydów, stosowali wobec nich coraz dotkliwsze szykany. Żydzi nie mieli już złudzeń, że na tym się skończy. Wielu z nich przekazywało cenne rzeczy do zaufanych polskich rodzin w nadziei, że odbiorą je po wojnie.

Żaden Żyd ani Polak nie przewidział hitlerowskich planów całkowitej likwidacji narodu żydowskiego.

Do Józefy Zachary, mieszkanki Witowa przyjechał Boruch Redlich z Koszyc. Był szanowanym przedsiębiorcą budowlanym. W „martwym” dla budownictwa czasie, czyli w zimie, zajmował się stolarką.

Robił drewniane koła do wozów, młynki do czyszczenia zboża i inne urządzenia z drewna przydatne w gospodarstwie. Prowadził także duży skład drewna. Drewno sprowadzane z gór było spławiane Dunajcem do Opatowca. Redlich przyjechał do Józefy Zachar dwoma wozami załadowanymi deskami

z prośbą o ich przechowanie. Ukryto je w stodole pod grubą warstwą plew. Leżały tam do lat 70-tych XX wieku, ale niewietrzone zbutwiały.

Redlich nie zgłosił się po nie i deski trzeba było spalić. Przywiózł też pięć worków pierza.

Te schowano pod dachem stajni i przykryto sianem. Po nie też nikt się nie zgłosił i zostały zapomniane aż do lat 80-tych. O dziwo pierze przetrwało w niezłym stanie, a nawet znalazło za parę groszy nabywcę. Oznacza to, że Redlich wojny najpewniej nie przeżył.

Druga historia dotyczy tytułowych butów. Dwie żydówki, siostry – Mincbbergowa oraz żona Kamińskiego – przywiozły do ojca Stanisława Chadzaka dwa worki butów, ale zdekompletowanych, gdyż tylko z lewej nogi. Gdzie trafiły buty z prawej nogi nie wiadomo.

Obie siostry były dobrze sytuowane. W kamienicy w Rynku nr 7 Mincbbergowa prowadziła sklep

Edward Stojek, Jan Krzemiński i Stanisław Chadzak. Płaszcz od Mincbbergowej kosztował 65 złotych a buty oficerki 30 złotych

Oficerki od Kamińskiego

tekstylny z tak zwaną „łokciówką” oraz płaszczami męskimi i damskimi. W sklepie Kamińskich handlowano obuwem dobrej jakości, na przykład buty „oficerki” kosztowały 30 złotych. Gorsze buty i konfekcję sprzedawano na jarmarku. W sklepie Mincbergowej i Kamińskich oferowano tzw. „prima sort”. Wełniany płaszcz kosztował u Mincbergowej aż 65 złotych.

Była to połowa miesięcznej pensji mojego Ojca – wtedy nauczyciela w koszyckiej szkole.

Przed końcem wojny zgłosiła się po te buty nieznana Polka pokazując list od właścicielek, że tej kobiecie należy buty wydać. Tak się też stało. Oznacza to, że i Redlich i kobiety mieli do depozytariuszy pełne zaufanie. Odebranie butów za poręczeniem ich właścicielek świadczy, że wojnę przeżyły.

W archiwum krakowskim znaleziono o tym potwierdzenie, ale funkcjonują dwie wersje.

Pierwsza: obie kobiety wywiózł do Krakowa Kamiński.

Druga: ostatni pobyt Mincbergowej i Kamińskiej zanotowano w Warszawie, skąd wyjechały do Stanów Zjednoczonych.

Przeżył również syn Kamińskiego ukrywany w organistówce w Rachwałowicach.

Tak kończy się relacja Pana Chadzaka.

Rzuca ona światło na stosunki przed i w czasie wojny pomiędzy katolikami i żydami w Koszycach.

Obie te społeczności żyły obok siebie, ale raczej bezkonfliktowo, współpracowały ze sobą, a nawet obdarzały się zaufaniem.

Co nie oznacza, że dotyczyło to wszystkich.

Grażyna Iwanicka

ŚRODOWISKO, EKOLOGIA

Akcja sprzątania przestrzeni publicznej gminy Koszyce

Za nami już XI-ta edycja „Akcji sprzątania przestrzeni publicznej Gminy Koszyce”. Z roku na rok uczestników przybywa, a tej wiosny w akcji wzięło udział aż 880 osób i zebrano ponad 5 ton odpadów. Dzięki zaangażowaniu zorganizowanych grup udało się posprzątać teren całej gminy Koszyce. Reprezentanci wszystkich 20 miejscowości, uczniowie i nauczyciele, organizacje pozarządowe, Ochotnicze Straże Pożarne, związki czy koła łowieckie dołożyły wszelkich starań, aby oczyścić Naszą Małą Ojczyznę z powyrzucanych śmieci. Tony odpadów zalegające przy drogach, rzekach czy lesie są zagrożeniem dla środowiska oraz dziko żyjących zwierząt, dlatego tak ważne są coroczne akcje sprząta-

nia przestrzeni publicznej. Jest to również okazja do integracji mieszkańców poprzez wspólne spędzanie czasu i budowanie społeczeństwa obywatelskiego. Gospodarka odpadami komunalnymi jest ważnym zadaniem dla samorządu. Dlatego też podczas corocznego sprzątania gminy zarówno najmłodszy uczestnicy jak i ci starsi mogą przekonać się jak pięknie wygląda otaczający nas świat bez porzuconych śmieci. Udział w akcji oraz edukacja ekologiczna w tym zakresie winna przyczynić się do tego, aby każdy miał wiedzę jak postępować z odpadami zgodnie z przepisami prawa.

Zgodnie z hierarchią postępowania z odpadami na samym szczycie mamy zapobieganie powstawa-

OSP Koszyce w trakcie sprzątania przy DW 768

niu odpadów a później kolejno przygotowanie do ponownego użycia, recykling, inne procesy odzysku (np. odzyskiwanie energii) a na końcu unieszkodliwianie (np. składowanie). Mając ten zapis na uwadze starajmy się, aby w naszych codziennych wyborach kierować się przede wszystkim zasadą zapobiegania powstawaniu odpadów m.in. poprzez przemyślane i racjonalne zakupy, rezygnację z jednorazówek na rzecz toreb wielokrotnego użytku, unikanie produktów pakowanych w kilka warstw opakowań. Meble, działający sprzęt AGD, książki czy zabawki warto oddać instytucjom, które prześlą te rzeczy potrzebującym. Podobnie z odzieżą, zamiast wyrzucać do śmieci oddajmy do specjalnych pojemników na odzież, które znajdują się w kilku miejscach na terenie naszej gminy. A także kompostujemy bioodpady przez co zmniejszamy ilość odpadów oddawanych do systemu a otrzymujemy drogi cenny kompost.

Stosując się do powyższego miejmy nadzieję, że z roku na rok śmieci będzie ubywać, a edukacja w tym

zakresie wpłynie na zaprzestanie porzucania odpadów w lasach, nad rzekami czy przy drogach. Coroczna Akcja sprzątania przestrzeni publicznej Gminy Koszyce jest ważnym elementem tej edukacji, gdyż ilość zebranych śmieci obrazuje nam, ile jeszcze jest do zrobienia, aby nauczyć ludzi postępować z odpadami a niekiedy zmienić ich mentalność. Dzięki segregacji odpadów w naszych domach i wystawienie ich przed nieruchomości w ramach comiesięcznej zbiórki zostaną one prawidłowo zagospodarowane a porzucanie ich „na uboczach” szkodzi nie tylko

zwierzętom, które mogą się skaleczyć, zjeść niebezpieczny śmieć czy walorom estetycznym, ale również człowiekowi, gdyż szkodliwe substancje przenikają do gleb, wód tworząc zagrożenie dla zdrowia i życia ludzkiego.

Dziękujemy Państwu za tak liczny udział i zaangażowanie w „Akcji sprzątania przestrzeni publicznej Gminy Koszyce” i mamy nadzieję, że działania te przyniosą wymierny efekt dla nas wszystkich.

Mariola Tańcułska

Uczniowie ze Szkoły Podstawowej w Książnicach Wielkich podczas Akcji sprzątania przestrzeni publicznej gminy Koszyce

Uczniowie z Centrum Oświatowego tuż przed wyjściem w teren

Drzewo dla ucznia w Koszyckim Obszarze Chronionego Krajobrazu

Na terenie Gminy Koszyce w 1995 r. został wyznaczony Koszycki Obszar Chronionego Krajobrazu, celem ochrony krajobrazowej, gatunkowej, walorów kulturowych i historycznych. Mając na uwadze zapisy uchwały Sejmiku Województwa Małopolskiego wyznaczające ww. obszar Gmina Koszyce postanowiła przybliżyć temat najmłodszym mieszkańcom gminy poprzez przeprowadzenie akcji „Drzewo dla ucznia w Koszyckim Obszarze Chronionego Krajobrazu”.

W dniu 24 marca 2023 r. Z-ca Burmistrza Miasta i Gminy Koszyce Pani Olga Kabat wraz z Inspektorem ds. Ochrony Środowiska Mariolą Tańculską odwiedziły dzieci i młodzież Szkół Podstawowych w gminie Koszyce, którym wręczyły sadzonkę drzewa oraz informacyjną ulotkę na temat korzyści wynikających z zadrzewień oraz dotyczącą zapisów w sprawie Koszyckiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Drzewa, подарowane uczniom to Dąb i Lipa, które Gmina zakupiła dzięki środkom finansowym otrzymanym z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie jako nagroda za wyróżnienie w konkursie EkoLiderzy Województwa Małopolskiego 2022. Sadzonkę jednego z tych szlachetnych drzew otrzymał każdy uczeń, który obiecał ją posadzić u siebie w ogrodzie, sadzie czy innym miejscu na nierucho-

mości. Dzieci i młodzież świadomi jakim skarbem jest drzewo zadeklarowali się dbać o nie aby pięknie wyrosło i obdarzało nas swoimi дарami.

Koszycki Obszar Chronionego Krajobrazu swój teren ma w granicach gminy Koszyce. Charakteryzuje się bogatą bioróżnorodnością, wyjątkową mozaiką pól uprawnych a przede wszystkim dużą ilością występujących gatunków chronionych roślin i zwierząt. Ochrona zadrzewień śródpolnych, przydrożnych czy nadwodnych wpisana jest w zapisy ww. uchwały Sejmiku, dlatego tak ważne jest, aby od najmłodszych lat dzieci i młodzież poznały jak ważne są drzewa i jakie korzyści otrzymujemy z obcowania wśród drzew czy krzewów. Należy także pamiętać o ustanowieniu pomnika przyrody, w postaci Dębu Szypułkowego rosnącego na działce Parafii św. Marii Magdaleny w Koszycach, tuż przy Kościele parafialnym będącego symbolem ochrony drzew i tradycji co pozwala na zachowanie go dla przyszłych pokoleń. Posiadanie pomnika przyrody przyczynia się do zwiększenia świadomości ekologicznej mieszkańców oraz zrozumienia potrzeby działań na rzecz ochrony i zachowania dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego.

Mariola Tańculska

Kl. 0 z Centrum Oświatowego w Koszycach z sadzonkami drzew

Uczniowie ze Szkoły w Książnicach Wielkich z otrzymanymi sadzonkami drzew

Drzewo dla ucznia w Koszyckim Obszarze Chronionego Krajobrazu

Koszycki Obszar Chronionego Krajobrazu

Koszycki Obszar Chronionego Krajobrazu ma powierzchnię 6.599,47 ha i obejmuje obszarem gminę Koszyce. Ze względu na swoje ukształtowanie, różnorodność fauny i flory jest miejscem bardzo atrakcyjnym zarówno do życia mieszkańców jak i turystycznie.

Krajobraz Gminy Koszyce cechuje się malowniczymi nadwiślańskimi łąkami, mozaiką pól uprawnych zachwycającą swą różnorodnością o każdej porze roku. Uwagę przyciągają także przydrożne kapliczki oraz zabytkowe obiekty sakralne, które idealnie wpisują się w otaczającą przyrodę. Ochrona natury wynikająca z ww. uchwały powinna wpływać na polepszenie warunków życia i zdrowia mieszkańców. Propagowanie wśród rolników działań takich jak zakładanie ekologicznych gospodarstw rolnych specjalizujących się w produkcji ekologicznej żywności, zakładanie pasiek czy uprawie roślin miododajnych a także zachęta do prowadzenia gospodarstw agroturystycznych wpisane jest w zapisy uchwały. Koszycki Obszar Chronionego Krajobrazu daje szeroki wachlarz możliwości do podejmowania działań w ww. zakresie. Nakazy i zakazy wynikające z uchwały Nr XXV/382/20 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 28 września 2020 Roku w Sprawie Koszyckiego Obszaru Chronionego Krajobrazu mają na celu podejmowanie rozwiązań zmierzających do ochrony walorów przyrodniczych a także kulturowych.

W ramach tych działań tuż przy Kościele parafialnym w Koszycach ustanowiono pomnik przyrody, którym jest wyniosły i rozłożysty Dąb.

Drzewa to skarb

Drzewa to prawdziwy skarb,
z którego płyną same korzyści
zarówno dla nas jak
i dla całego środowiska.

Poznajmy największe korzyści wynikające z istnienia drzew:

→ **Poprawa jakości powietrza poprzez zmniejszenie stężenia dwutlenku węgla w atmosferze i innych zanieczyszczeń.** Liście drzew i krzewów absorbują z powietrza zanieczyszczenia gazowe z którymi wchodzi w reakcje jak również wychwytywać zanieczyszczenia pyłowe (PMx), takie jak kurz, pył, popiół, dym i metale ciężkie. Te drobiny pyłów zawieszonych w powietrzu mają bowiem tendencję do przywierania do powierzchni liści.

→ **Latem obniżają temperaturę otoczenia:** Korona drzewa działa jak parasol, który ogranicza absorpcję promieniowania słonecznego przez naszą skórę. Jest to zjawisko, które daje nam uczucie chłodu. Drzewa zacieniają powierzchnie zbudowane z asfaltu czy betonu, które nagrzewają się w dzień magazynując ciepło, a w nocy podwyższają temperaturę powietrza. Korony drzew mogą przechwytywać promieniowanie ciepłe ze słońca i ograniczać nagrzewanie powierzchni pod nimi.

→ **Ograniczają hałas:** Zielen przy drogach i ulicach ma znaczenie techniczne. Fale akustyczne rozpraszają się i są pochłaniane przez teren pokryty drzewami, krzewami i trawą. Im więcej liści, gęstsze zadrzewienie i zakrzewienie, tym lepsza bariera dźwiękochłonna.

→ **Ograniczają spływ powierzchniowy wód deszczowych,** dzięki czemu zapobiegają podmycia i utracie gleby. Jedno dorosłe drzewo jest w stanie zredukować spływ powierzchniowy o kilka m³ wody.

→ **Chronią przed wiatrem-** Zielone ściany z drzew i krzewów są doskonałą izolacją i ochroną od wiatru. Drzewa znoszące trudne warunki wiatru to m.in. Klon polny, Złotokap Waterera, Lipa drobnolistna, Ostokrzew kołczasty, Trzmielina japońska, Modrzew europejski, Cyprysik nutkajski, Głóg jednoszyjkowy

→ **Poprawiają zdrowie psychiczne-** np. Sylwoterapia to jedna z technik medycyny alternatywnej, która bazuje na przebywaniu w otoczeniu i dotykaniu drzew oraz krzewów. W myśl jej zasad, osoby korzystające z sylwoterapii mogą znacząco poprawić swoje samopoczucie, odporność czy też ogólną sprawność organizmu. Jest to technika bardzo nieinwazyjna, niemal pozbawiona przeciwwskazań – jedynym z nich jest alergia, która znacząco utrudni przebywanie w otoczeniu drzew i krzewów. Takie gatunki jak m.in. Sosna skutecznie przeciwdziała depresji, przywraca równowagę, likwiduje zmęczenie i poczucie zniechęcenia, a swierk nastroi nas bardziej optymistycznie

Urząd Miasta i Gminy Koszyce

EKOWYKREŚLANKA

T	K	R	O	W	E	R	O	S	S	Z	E	S	Y	W	C
O	K	P	A	P	I	E	R	I	M	O	N	E	S	O	K
R	O	D	R	Z	E	W	O	B	O	Z	E	G	A	D	O
B	Ż	Ó	Ł	T	Y	S	Z	A	G	E	R	R	M	A	S
A	U	T	Y	L	I	Z	A	C	J	A	G	E	O	R	Z
C	R	E	C	Y	K	L	I	N	G	H	I	G	C	S	R
K	O	B	I	O	G	A	Z	N	I	O	A	A	H	Ł	N
O	M	A	K	U	L	A	T	U	R	A	E	C	Ó	O	W
M	Z	I	E	L	O	N	Y	G	L	A	S	J	D	Ń	I
P	T	O	P	O	Ż	A	R	C	Z	A	D	A	K	C	A
O	L	Ś	M	I	E	C	I	A	R	K	A	R	A	E	T
S	E	G	K	O	M	P	O	S	T	O	W	N	I	K	R
T	N	M	J	B	A	T	E	R	I	E	O	D	A	B	R
B	R	O	K	O	P	C	I	U	C	H	O	Z	O	N	O
Z	I	E	M	I	A	A	E	K	O	L	O	G	Z	U	K

Hasła do wykreślanki:

1. Oszczędzamy ją gasząc światła
2. Pojazd bez silnika
3. Zużyte papiery, gazety, dokumenty
4. Produkt fermentacji metanowej stosowanej na skalę przemysłową
5. Proces niszczenia odpadów niebezpiecznych
6. Kolor worka, do którego wyrzucimy karton po soku i puszkę aluminiową
7. Ponowne wykorzystanie odpadów
8. Produkuje tlen
9. Samochód do zbierania odpadów komunalnych
10. Drukując dwustronnie, zużywamy go mniej
11. Wkładanie odpadów do odpowiednich pojemników
12. Ciężka trująca mgła
13. Odnawialne źródła energii
14. Inaczej trójtlen
15. Pomnik przyrody w Gminie Koszyce
16. Organizmy modyfikowane genetycznie
17. Produkują go drzewa
18. Odnawialne źródło energii napędzające wiatraki
19. Może być liściasty, iglasty lub mieszany
20. Żywiół zagrażający lasom
21. Wkładasz do zabawek, aby działały, a później wyrzucasz do specjalnego pojemnika
22. Materiałowa na zakupy
23. Naturalny nawóz ze szczątków roślin
24. Stary, pozaklasowy piec
25. Ułatwia się, gdy masz nieszczelne urządzenie grzewcze
26. Nasza planeta
27. Osoba zaangażowana w ochronę środowiska
28. 12 miesięcy
29. Kolor worka do segregacji na szkło
30. Wyrzucamy do niego trawę i liście
31. Źródłana albo z kranu
32. Tu wyrzucamy śmieci
33. Świeci na niebie dając energię, ciepło i prąd
34. Środek transportu, emitujący spaliny

A rozwiązanie ekowykreślanki to:

Urząd Miasta i Gminy Koszyce

Program Priorytetowy Czyste Powietrze

Od 2018 roku bezustannie funkcjonuje program Czyste Powietrze. To dzięki niemu w wielu domach zostały wymienione stare źródła ciepła i przeprowadzone prace termomodernizacyjne. Według stanu na dzień 31.03.2023 roku Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (WFOŚiGW) w Krakowie podpisał 209 umów o dofinansowanie na termomodernizację budynków znajdujących się na terenie gminy Koszyce. Zrealizowano 91 przedsięwzięć oraz w sumie wypłacono łączną kwotę w wysokości 1 700 802,21 zł. Do WFOŚiGW w Krakowie trafiło 255 wniosków

o dofinansowanie, a znaczna ich część została złożona przy udziale gminy. Gmina Koszyce aktywnie uczestniczy w programie Czyste Powietrze pomagając beneficjentom w złożeniu wniosku o dofinansowanie i płatność, ale również udziela informacji na temat programu oraz przeprowadza spotkania z mieszkańcami. Ostatnie spotkanie miało miejsce 17 marca 2023 roku w Muzeum Ziemi Koszyckiej im. Stanisława Boducha. Spotkanie tym razem poprowadził Pan Mariusz Sałęga Doradca Energetyczny z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie. Uczestnicy

Spotkanie z mieszkańcami

spotkania mieli okazję poznać zasady programu Czyste Powietrze, dowiedzieć się jakiej wielkości oferowane jest dofinansowanie oraz jakie inwestycje są wspierane. Prezentacja głównie była poświęcona wspomnianemu wcześniej programowi ale również mieszkańcy mogli zaczerpnąć informacji na temat ulgi termomodernizacyjnej oraz programu Mój Prąd. W drugiej części spotkania był czas na pytania i indywidualne konsultacje. Wszyscy uczestnicy bardzo chętnie z tego korzystali. Dopytywali pod kątem swoich planów termomodernizacyjnych.

Indywidualne konsultacje również odbywają się na parterze budynku Urzędu Miasta i Gminy Koszyce w Gminnym Punkcie Konsultacyjno-Informacyjnym Programu Czyste Powietrze, który otwarty jest od poniedziałku do czwartku w godzinach od 7.30 do 12.30 oraz w piątek od 7.30 do 11.30. Informacje na temat programu można także otrzymać telefonicznie pod nr tel. 41 35 14 048 wew. 204 lub drogą mailową na adres: ekodoradca@koszyce.gmina.pl.

Spotkanie z mieszkańcami

Programy finansujące zadania z zakresu poprawy efektywności energetycznej budynków są niezwykle ważne ze względu na liczne korzyści z tego płynące ale również pomagają mieszkańcom Małopolski w dopełnieniu obowiązków związanych z uchwałą antysmogową dla województwa małopolskiego. Dzięki termomodernizacji budynku można m.in. zmniejszyć zapotrzebowanie na energię użytkową budynku, zmniejszyć emisję zanieczyszczeń, poprawić komfort użytkowników, zmniejszyć straty energii oraz zmniejszyć koszty eksploatacji.

Sylvia Koterba *Spotkanie z mieszkańcami*

Korzyści wynikające z terenów zielonych

Zrównoważony rozwój i ład przestrzenny nie tylko opierają się o aspekty społeczne, gospodarcze, przestrzenne, ale również o ochronę przyrody w tym zieleni. Tereny zielone posiadają niezwykle wpływ na wartości wizualne przestrzeni, uatrakcyjniając ją. We współczesnym świecie często mamy do czynienia z deficytem zieleni. Wraz z rozwojem zabudowy zmniejszana jest powierzchnia biologicznie czynna. Powierzchnie zielone pełnią wiele niezwykle istotnych funkcji, jak: estetyczna, rekreacyjna, wypoczynkowa, filtracyjna, ochronna oraz wpływają na zdrowie fizyczne i psychiczne ludzi. Ze względu na korzyści ochrona jest bardzo ważnym aspektem zważywszy, że obszar gminy objęty jest Koszyckim Obszarem Chronionego Krajobrazu, co potwierdza istotność tych zasobów.

Tereny zielone stwarzają dla mieszkańców wiele realnych korzyści. Jedną z nich są wrażenia estetyczne. Zieleń przekształca przestrzeń w bardziej przyjazną mieszkańcom. Inwestycje w zieleni są niezwykle istotne w przestrzeni publicznej, z której korzystamy niemalże na co dzień. Często zieleni nazywana jest jako „zielona infrastruktura”, ponieważ podobnie jak infrastruktura techniczna czy społeczna podnosi warunki i jakość życia mieszkańców. Przy zastosowaniu drobnych nasadzeń, zniszczone elementy przestrzeni mogą nabrać nowego życia. Zadrzewienia również tworzą swoisty mikroklimat – w gorące dni potrafią

zapewnić nam miejsca zacienione, z niższą temperaturą powietrza i większą wilgotnością. Tereny zieleni także stanowią miejsce do wypoczynku, relaksu oraz wpływają korzystnie na zdrowie człowieka.

Zieleń również przyczynia się do osłabienia zagrożenia. Na znacznej powierzchni gminy gleby wykształciły się na peryglacialnych utworach lessowych, które charakteryzują się frakcją drobnoziarnistą oraz są to skały luźne. Skały te poddają się znacznie szybciej procesom morfologicznym. Na bardziej nachylonych stokach roślinność zabezpiecza przed procesami geomorfologicznymi, jak np. erozja, spłukiwanie, spłyzywanie, a nawet obrywanie mas ziemi. Również roślinność magazynuje pokłady wody, co znacząco może pomóc w czasie obfitych opadów deszczu. W trakcie transpiracji roślin woda wraca do atmosfery, zamykając cykl hydrologiczny. Najbardziej wydajne okazują się gęste zbiorowiska roślin, jak lasy czy łąki. Rezygnacja z zagospodarowania i użytkowania terenów w bliskiej odległości od wód pozwala m.in. rzekom na wylanie w czasie wysokich stanów na obszary, które nie przyniosą dużych szkód ekonomicznych. Ponadto roślinność, działa jak biologiczny filtr, poprawiając jakość spływających wód powierzchniowych, zanieczyszczonych substancjami biogennymi (np. nawozy rolnicze). Każde zadrzewienia i zakrzewienia pełnią funkcję buforową.

Nadwiślańska łąka w miejscowości Piotrowice

Drzewa, ale także pozostałe rośliny, odgrywają ważną rolę filtracyjną powietrza. Posiadają zdolność do pochłaniania dwutlenku węgla, a w zamian oddają tlen do atmosfery. Również dzięki ich liściom wychwytyją z powietrza pyły, a także różne toksyczne związki chemiczne, jak np. tlenki siarki czy metale ciężkie. Szacuje się, że jedno duże drzewo (około 25 m wysokości) usuwa w ciągu dnia z otoczenia tyle samo dwutlenku węgla, ile emitują dwa domy jednorodzinne. Najbardziej skuteczne są stare i duże drzewa, np. 100-letni buk produkuje w ciągu godziny 1200 litrów tlenu. Taką ilość tlenu jest w stanie „wytworzyć” dopiero posadzenie około 2700 młodych drzewek. Działają także bakteriobójczo i grzybobójczo, jak cis, brzoza, jesion, jodła. Ponadto rośliny wzbogacają powietrze przez substancje lotne, głównie olejki eteryczne.

Poza zanieczyszczeniem powietrza, drzewa i krzewy, zwłaszcza te zwarte, tworzą naturalny ekran akustyczny. Przy drogach o wysokim natężeniu ruchu wprowadzane są ekrany dźwiękochłonne, które w znacznym stopniu zabu-

rzają krajobraz. Przez zwiększoną świadomość tego faktu, ekrany te maskowane są pnączami. Równie dobrym rozwiązaniem są naturalne nasadzenia, które również znacząco pochłaniają hałas, np. brzozy brodawkowate potrafią zmniejszać hałas o 5,7 dB, a lipy szerokolistne o 6,9 dB.

Właściwe kształtowanie zieleni pozwala na zmniejszenie temperatury w okresach gorących oraz na redukcję prędkości wiatru w postaci bariery. W zacienionych miejscach przez korony drzew wyraźnie odczuwalna jest niższa temperatura oraz rześkie powietrze. Oprócz bariery przed wiatrem, zieleń zabezpiecza glebę

przed parowaniem wody, które przyspieszane jest przez silny ruch powietrza. Parowanie może być zmniejszone nawet o 39%. Ograniczanie siły wiatru jest o tyle skuteczne, o ile właściwie dobrane są za-drzewienia i zakrzewienia.

Drzewa i krzewy oraz biocenoza łąkowa są ostoją dzikiej przyrody. W tym środowisku bytuje wiele gatunków, w tym również rzadkich i zagrożonych. Za-drzewienia i zakrzewienia śródpolne często tworzą ekotony (strefa przejściowa między dwoma ekosys-

Widok na Wisłę w miejscowości Witów

temami). Istotne znaczenie mają dla młodych zwierząt, ponieważ są ich schronieniem, często jedynym. Skupiska drzew są ważnym elementem w kształtowaniu bioróżnorodności. W bogatych skupiskach obserwuje się znacznie więcej gatunków. System zadrzewień i zakrzewień również pełni funkcję korytarza ekologicznego, który umożliwia swobodne przemieszczanie się zwierząt, roślin i grzybów. Ze względu na właściwości ochronne, skupiska drzew mogą być traktowane jako substytut lasu.

Tereny zielone są bezcennym zasobem przyrody, z którego płynie wiele korzyści. Powyżej zostały przedstawione tylko niektóre z nich. Korzystając z tych zasobów powinniśmy ze starannością i większą świadomością do nich podchodzić, aby przetrwały bez większego uszczerbku dla kolejnych pokoleń.

Sylvia Koterba

KULTURA, EDUKACJA, SPORT

Termomodernizacja budynków szkolnych na terenie gminy Koszyce

Iceland
Liechtenstein
Norway grants

Projekt „Termomodernizacja budynków szkolnych na terenie gminy Koszyce” korzysta z dofinansowania o wartości 724 698 euro otrzymanego od Islandii, Liechtensteinu i Norwegii w ramach Funduszu EOG. Cel projektu: poprawa efektywności energetycznej budynków. Dofinansowanie ze środków

Mechanizmu Finansowego EOG: 3 127 725,44 zł.
Dofinansowanie z budżetu państwa: 551 951,55 zł.
Operator programu: Ministerstwo Klimatu i Środowiska. Beneficjent: Gmina Koszyce. Partner projektu: Norce Norwegian Research Centre AS, www.norceresearch.no.

„Wspólnie działamy na rzecz Europy zielonej, konkurencyjnej i sprzyjającej integracji społecznej”.

W ramach wykonywanych prac termomodernizacyjnych obiektu Szkoły Podstawowej im. Piotra Baryłaka w Książnicach Wielkich została wymienio-

na stolarka okienna i drzwiowa, docieplono strop pod nieogrzewanym poddaszem, zamontowano panele fotowoltaiczne, dokonano wymiany oświetlenia na energooszczędne. Po zakończonym sezonie grzewczym rozpoczęły się prace remontowe w kotłowni czego efektem końcowym będzie montaż nowego pieca na zrębki/pellet oraz podłączenie do wymienionej sieci centralnego ogrzewania. W Centrum Oświatowym w Koszycach została wymieniona stolarka drzwiowa zewnętrzna (główne wejścia do obiektu), w czerwcu rozpoczynają się prace

Wymiana instalacji centralnego ogrzewania oraz oświetlenia wewnętrznego na energooszczędne

Docieplenie budynku szkoły

wymiany oświetlenia na energooszczędne oraz wykonanie dolnego źródła do pompy ciepła w postaci odwiertów. III kwartał to przede wszystkim wymiana instalacji c.o. oraz prace związane z montażem nowego źródła ciepła w szkole tj. pompy ciepła oraz instalacji fotowoltaicznej

Monika Molenda

Zamontowana instalacja fotowoltaiczna

Narodowy Fundusz
Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej

Niniejszy materiał został dofinansowany ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Za jego treść odpowiada wyłącznie Gmina Koszyce.

Obchody Dnia Ziemi w Centrum Oświatowym im. S. Wyspiańskiego w Koszycach

Dzień Ziemi to największe międzynarodowe święto ekologiczne obchodzone 22 kwietnia. Tegoroczne obchody Dnia Ziemi odbywały się pod hasłem „Zainwestuj w naszą planetę”. Podkreśla ono znaczenie poświęcenia naszego czasu, zasobów i energii na rozwiązanie palących kwestii środowiskowych: rabunkowej eksploatacji zasobów, degradacji ekosystemów, problemu zmiany klimatu.

25.04.2023 roku w Centrum Oświatowym w Koszycach odbyły się uroczyste obchody Dnia Ziemi, które w tym roku swoim patronatem objął Burmistrz Miasta i Gminy Koszyce – Pan Stanisław Rybak. Promowanie ochrony środowiska, postaw proekologicznych, poszerzanie świadomości ekologicznej wpisuje się w działania dotyczące ochrony

środowiska prowadzone przez Urząd Miasta i Gminy w Koszycach.

Ten wyjątkowy dzień poprzedził TYDZIEŃ EKOLOGICZNY w ramach którego uczniowie sadzili rośliny doniczkowe i porządkowali teren wokół szkoły. Odbył się kiermasz owocowo – warzywny. Dochód ze sprzedaży zdrowych przekąsek został przeznaczony na cele charytatywne. Dla uczniów klas 4–8 odbyło się również spotkanie z panią pielęgniarką Katarzyną Wilkosz-Kryczką, na temat zdrowego odżywiania się oraz aktywnego spędzania czasu wolnego. Uczniowie klas IV–VIII licznie wzięli udział w konkursach, których celem jest kształtowanie postaw proekologicznych, poszerzenie wiedzy na temat otaczającej przyrody, uświadomienie

Drugie życie śmieci. Prace wykonane przez uczniów kl. I-III

Laureaci konkursu ekologicznego wiedzy

Laureaci konkursu fotograficznego

szkodliwego oddziaływania odpadów na środowisko przyrodnicze. Przeprowadzono konkurs ekologiczny wiedzy, konkurs fotograficzny pt. „Najpiękniejsze miejsce w moim regionie – Gmina Koszyce” i konkurs plastyczny pt. „Poznaj zagrożone wyginięciem gatunki roślin i zwierząt”.

Uczniowie klas 1–3 brali udział w ekologicznych konkursach plastycznych. Jeden z nich „Zabawka z recyklingu” polegał na wykonaniu wspólnie z rodzicem zabawki z surowców wtórnych aby pokazać drugie życie śmieci. Drugi konkurs polegał na wykonaniu ekologicznego plakatu „Zainwestuj w naszą Ziemię”.

Oto wyniki konkursów:

Plakat „Zainwestuj w naszą Ziemię”:

I miejsce – Aleksandra Jarosińska, Amelia Banach kl. 3 a, Paweł Szczech, Franciszek Wadowiec kl. 2 b, Zuzanna Tańcalska, Patryk Kubacki kl. 1 a.

II miejsce – Julia Podsiadło, Kaja Banach, Kasia Matusik kl. 3 a, Ola Ptak kl. 2 a, Julia Trędowska, Lena Dębińska kl. 2 b, Maja Biedak kl. 1 a oraz Szymon Pyzdek kl. 1 b.

III miejsce – Marlena Cisak, Sandy Kawecki kl. 3 b, Emilia Lubera kl. 2 a, Zuzanna Mendalska, Julia Trędowska, Tomasz Grzęda kl. 2 b oraz Kamila Trędowska i Weronika Gwoździkowska z kl. 1 b.

„Zabawka z recyklingu”:

I miejsce – Izabela Misiaszek kl. 1 a, Martyna Noga, Igor Chrobak i Maciej Staszkiwicz kl. 1 b, Emilia Lubera i Adam Boksa kl. 2 a.

II miejsce – Miłosz Gwóźdź kl. 1 a, Gabriela Gwóźdź, Aleksandra Ptak, Tomasz Kucmierz z kl. 2 a, Julia Trędowska i Paweł Kucmierz z kl. 2 b.

III miejsce – Piotr Rybak kl. 1 a, Matylda Zimoląg i Karol Ryńca z kl. 1 b, Aleksandra Duval, Ksawery Gondek kl. 2 a, Lena Dębińska, Oliwia Tetela, Aleksandra Jakubowska, Karol Gromala, Kacper Kyrzcz oraz Franciszek Wadowiec kl. 2 b, Katarzyna Matusik, Emilia

Maj kl. 3 a, Sylwia Bednarczyk, Marlena Cisak, Lena Gondek, Oliwia Górak i Iwona Gradzi z kl. 3 b.

Konkurs ekologiczny – wiedzy:

Kl. IV–VI:

I miejsce – Rusiecki Aleks kl. VI, Zuwała Wojciech kl. IV.

II miejsce – Zuwała Aleksandra kl. VI.

III miejsce – Stalmach Julia kl. V.

Wyróżnienie – Jędrzejczyk Amelia.

Kl. VII–VIII:

I miejsce – Gwóźdź Małgorzata kl. VII.

II miejsce – Węgrzyn Wiktoria kl. VIII a.

III miejsce – Rybak Natasza kl. VII
Szczęsna Weronika kl. VII.

Wyróżnienie – Przytuła Mateusz kl. VIII b
Patriak Karol kl. VIII a.

Konkurs plastyczny pt. „Poznaj zagrożone wyginięciem gatunki roślin i zwierząt”:

I miejsce – Grzybek Kamila kl. VIII a,
Misiaszek Maja kl. V.

II miejsce – Węgrzyn Wiktoria kl. VIII a,
Jędrzejczyk Amelia kl. V.

III miejsce – Szczęsna Weronika kl. VII,
Zuwała Aleksandra kl. VI, Gwóźdź Małgorzata kl. VII.

Wyróżnienie – Rogus Klaudia kl. V.

Konkurs fotograficzny „Najpiękniejsze miejsce w moim regionie Gmina Koszyce”:

I miejsce – Kowalska Aleksandra kl. IV,
Ziętara Oliwia kl. IV,

II miejsce – Bienias Filip kl. VIII a,
Gorzałczany Amelia kl. VIII b.

III miejsce – Tańcułski Filip kl. IV,
Kozioł Jagoda kl. VI, Szczęsna Weronika kl. VII.

Dziękujemy panu Stanisławowi Rybakowi – Burmistrzowi Miasta i Gminy Koszyce oraz Stowarzyszeniu „Nasze dzieci – nasza przyszłość” za ufundowanie nagród w konkursach.

Anna Kocińska

Laureaci konkursu plastycznego. Uczniowie kl. I–III

Laureaci konkursu plastycznego

Wręczenie nagród laureatom konkursu plastycznego przez Pana Burmistrza Stanisława Rybaka

Wręczenie nagród laureatom konkursu ekologicznego
przez Pana Burmistrza Stanisława Rybaka

Wystawa prac fotograficznych
pt. Najpiękniejsze miejsce
w moim regionie – Gmina Koszyce

Wręczenie nagród laureatom
konkursu plastycznego
przez Panią Dyrektor
Anetę Dziedzic-Zemelkę

Uczniowie klas pierwszych
przedstawili inscenizację
pt. Ziemia to nasz dom

Program Profilaktyki Uniwersalnej „Unplugged”

W miesiącu kwietniu w Szkole Podstawowej im. Piotra Barylaka w Książnicach Wielkich oraz w Szkole Podstawowej im. Kornela Makuszyńskiego w Koszycach odbył się cykl warsztatów profilaktycznych w ramach Programu Profilaktyki Uniwersalnej „Unplugged”. W warsztatach brali udział uczniowie klas VI–VII. Jest to program profilaktyki uniwersalnej adresowany do uczniów w wieku 12–14 lat, oparty na modelu wszechstronnego wpływu społecznego. Celem programu jest ograniczanie inicjacji używania substancji psychoaktywnych (alkohol, tytoń, narkotyki) oraz ograniczenie rozwoju intensywności używania, tj. przejścia od fazy używania eksperymentalnego do fazy używania problemowego.

Tematyka zajęć dla uczniów dotyczyła problemów takich, jak:

- konformizm, przejawy nacisku grupowego i sposoby radzenia sobie z nim,
- wiedza o czynnikach ryzyka i czynnikach chroniących przed piciem alkoholu, zróżnicowaniu podatności na alkohol w zależności od płci,
- przekonania normatywne na temat rozpowszechnienia zjawiska używania substancji psychoaktywnych wśród młodych ludzi,
- wiedza o przyczynach i następstwach palenia papierosów,
- umiejętność komunikowania swoich emocji,
- umiejętność asertywnej obrony swoich racji,
- inne umiejętności interpersonalne i intrapersonalne, których niedostateczne opanowanie może skłaniać do używania

substancji psychoaktywnych w sytuacjach towarzyskich,

- wiedza o narkotykach,
- umiejętność radzenia sobie z problemami, formułowania celów i podejmowania decyzji.

Realizacja programu w Centrum Oświatowym w Koszycach

Uczestnicy spotkania z Panią Joanną Zakrzewską

Zajęcia były bardzo przydatne i cieszyły się dużym zainteresowaniem uczniów, tym bardziej że trenerem prowadzącym warsztaty była Pani Joanna Zakrzewska, znana z występów w telewizyjnym serialu W-11. Pani Joanna jest absolwentką krakowskiej Akademii Pedagogicznej. Pracowała w Policji, gdzie zajmowała się przestępczością narkotykową. Obecnie jest trenerką profilaktyki, prowadzi autorskie szkolenia z zakresu cyberprzemocy, narkotyków, dopalaczy oraz programy rekomendowane

przez PARP-ę i KBPN (Debata, Unplugged, Apteczka Pierwszej Pomocy Emocjonalnej).

Warsztaty dla uczniów zostały sfinansowane ze środków budżetu gminy w ramach realizacji zadań ujętych w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2023–2026.

Monika Molenda

Pora na autora czyli spotkanie autorskie z Maurycym Polaskim

19 kwietnia 2023 r. odbyły się zajęcia edukacyjne czyli warsztaty językowe dla uczniów klas 0–3 Szkoły Podstawowej w Centrum Oświatowym w Koszycach, które prowadził aktor, znany artysta kabaretowy, autor tekstów piosenek, książek dla najmłodszych i entuzjasta poprawnej polszczyzny, współzałożyciel Kabaretu pod Wyrwigroszem Maurycy Polaski.

W trakcie spotkania mówił w jaki sposób poprawnie wymawiać głoski, co to są homonimy i jak unikać popularnych błędów gramatycznych. Nie zabrakło ćwiczeń językowych, zabaw słownych i potyczek dykcyjnych. Nawiązał do swojego warsztatu pisarskiego i korzyści jakie płyną z czytania książek. W swoim wystąpieniu nasz gość szczególny nacisk położył na poprawność języka.

Maurycy jest autorem edukacyjnych książek dla dzieci o poprawności językowej oraz bajek zakończonych morałem, w tym przypadku przysłowiem, porzekadłem. W przygotowaniu kolejna książka dla dzieci, o uroczym Języku Mąciwodzie i jego niezwykłych perypetiach, bo niełatwo być innym. Napisał m.in. dla najmłodszych „Wierszyki na giętkie języki”, „Żabki i żabki czyli słowne pułapki”, „Corrida językowa czyli 10 byków głównych”.

Maurycy Polaski to nie tylko książki dla dzieci to również książki dla dorosłych, które powstały podczas pandemii. Ten trudny i burzliwy czas został zapisany

w dwóch książkach „Moje Małe Pandemonium” i „Dzień dobry Kochanemu Państwu”. Ilustracje Henryk Sawka. Od trzech lat codziennie o 8.00 rano na swoim kanale YouTube i FB publikuje swój mini satyryczny program „Mój Przekaz Dnia”.

Spotkanie okraszone było dużą dawką humoru. Dzieci wykazały się ogromną znajomością języka polskiego co nasz gość przyjął z wielkim zadowoleniem. Gratulujemy wszystkim dzieciom i ich nauczycielom.

Organizatorami spotkania były Biblioteka Szkolna w Centrum Oświatowym i Miejska i Gminna Biblioteka Publiczna.

Teresa Molenda

Warsztaty językowe dla uczniów z Maurycym Polaskim

Warsztaty językowe dla uczniów z Maurycym Polaskim

Pasja leczy duszę – Witów nad Wisłą w poezji i malarstwie Ewy Pańpuch

Rozpoczęcie uroczystości przez Burmistrza Miasta i Gminy Koszyce pana Stanisława Rybaka

Goście uroczystości, fot. Krzysztof Kusiak

17 czerwca w Muzeum Ziemi Koszyckiej odbyła się promocja książki Ewy Pańpuch pt. „Witów nad Wisłą w poezji i malarstwie”, połączona z wystawą obrazów artystki. Organizatorem wydarzenia był Burmistrz Miasta i Gminy Koszyce.

Ewa Pańpuch to krakowska malarka. Jak mówi sama artystka, malarstwo jest tym, co sprawia jej radość. Ponieważ malarstwo wymaga czasu i skupienia zaczęła malować kiedy już miała czas dla siebie po wychowaniu dzieci i zakończeniu pracy zawodowej. Od tej pory miała wiele wystaw, a fascynacje kolorem, przyrodą i krajobrazem przenosi na płótno. Pełno w jej malarstwie ekspresji, energii, rozmachu, radości malowania. Pani Ewa Pańpuch tryska energią i humorem. Tyle w niej pasji i fantastycznych pomysłów. Artystka znalazła sposób na życie, który daje równowagę psychiczną, lepsze samopoczucie i odzyskanie życiowej energii. Jak podkreśla pani Ewa, „pasja leczy duszę”.

Znakomitego gościa przedstawił Burmistrz Miasta i Gminy Koszyce Stanisław Rybak, który omówił dokonania artystyczne Ewy Pańpuch i jej związki z Witowem.

W trakcie spotkania wiersze o Witowie czytały panie: Grażyna Iwanicka i Anna Burz.

Jak podkreśliła na zakończenie spotkania Ewa Pańpuch, najważniejszym powodem każdego wydarzenia jest zawsze spotkanie przyjaciół i znajomych, którzy dopisali swoją obecnością, za co jest

im bardzo wdzięczna, że przyjęli zaproszenie, oglądali obrazy i słuchali poezji.

Podsumowując, takie wydarzenie kulturalne jak słuchanie poezji, oglądanie obrazów może przynieść człowiekowi duchową odnowę i moralne ocalenie (pozostając głosem sumienia). Pomaga zachować indywidualność, skłania do niezależnego myślenia i refleksji.

Teresa Molenda

Wręczenie kwiatów pani Ewie Pańpuch przez Burmistrza Miasta i Gminy Koszyce – Stanisława Rybka, fot. Krzysztof Kusiak

Autorka książki pt. „Witów nad Wisłą w poezji i malarstwie” pani Ewa Pańpuch, fot. Krzysztof Kusiak

Podpisywanie książki przez autorkę – Ewę Pańpuch, fot. Krzysztof Kusiak

61. Małopolski Wyścig Górski

61. Małopolski Wyścig Górski odbył się w dniach 1–4 czerwca 2023 roku. Zawody odbyły się również w Koszycach, gdzie po raz pierwszy w historii odbył się start I etapu wyścigu w dniu 2 czerwca 2023 r.

W wyścigu wystartowało 171 kolarzy z 30 ekip głównie zawodowych z 19 krajów, w tym 7 ekip polskich, co czyni ten wyścig największym wyścigiem międzynarodowym UCI w Polsce. Impreza stała na bardzo wysokim poziomie sportowym i organizacyjnym. Wydarzenie zaliczone było do światowego rankingu Międzynarodowej Unii Kolarskiej UCI.

Na starcie w Koszycach zgromadziła się liczna publiczność, która oklaskiwała prezentujące się ekipy i kolarzy.

Po zaprezentowaniu się zebranej na miejscu publiczności zawodnicy wsiedli na rowery i wyruszyli na trasę 1. etapu. Liczący 147 kilometrów odcinek prowadził ich na szczyt myślenickiej Góry Chełm, gdzie wyznaczona została meta. Nim jednak zawodnicy do niego dotarli, rozegrać musieli trzy lotne premie i pokonać dwa inne premiowane podjazdy.

Od startu peleton był aktywny i nie brakowało prób odjazdów, jednak dopiero po minięciu lotnej premii w Drwini (18 km) na czele pojawiła się dwójka zawodników, do których po pewnym czasie dołączyło kolejnych sześciu. Tym sposobem ucieczkę dnia stworzyli: Maciej Paterski (Voster ATS Team), Jakub Kaczmarek (HRE Mazowsze Serce Polski), Tomas Jakoubek (ATT Investments), Jakob Egholm (Restaurant Suri Carl Ras), Szymon Tracz (Santic-Wibatech), Martin Szokody (Team Give Elementer), Piotr Maślak (KK Tarnovia Tarnowo Podgórne) oraz Lukas Lund Sorensen (Team Sparekassen Danmark).

Ośmioosobowa grupa spokojnie pokonywała kolejne kilometry, uzyskując do 4 minut przewagi nad grupą zasadniczą. Sytuacja nie ulegała specjalnym zmianom aż do podjazdu pod Stare Rybie, kiedy to z czołówki odpadli Szokody, Maślak i Sorensen. Stopniowo tracili oni dystans do pozostałej piątki

Zawodnicy 61. Małopolskiego Wyścigu Górskiego fot. Tomasz Markowski

i na 40 kilometrów przed metą ostatecznie zakończyli swoje harce, zostając złapanymi przez peleton. W tym czasie prowadząca piątka utrzymywała przewagę na poziomie 3 minut.

Przedostatnim z podjazdów na trasie piątkowego etapu był Kobielnik, który okazał się być już ponad siły Tracza i Egholma. Na czele pozostali więc już tylko Paterski, Kaczmarek i Jakoubek, którzy finałową wspinaczkę pod Górę Chełm rozpoczęli z zapasem nieznacznie przekraczającym półtorej minuty. Czy mogło im to wystarczyć, by z sukcesem dotrzeć na metę?

Jako pierwszy z prowadzącej trójki odpadł Kaczmarek, a na kilometr przed metą na atak zdecydował się Jakoubek, dystansując Paterskiego, który nie był już w stanie odpowiedzieć rywalowi.

Małopolski Wyścig Górski 2023

1. etap – 2 czerwca:

Koszycy – Myślenice, Góra Chełm (147 km)

Zwycięzca etapu: Tomas Jakoubek (ATT Investments).

Lider klasyfikacji generalnej „Małopolska”: Tomas Jakoubek (ATT Investments).

Lider klasyfikacji punktowej „Choczołowskie Termy”: Tomas Jakoubek (ATT Investments).

Lider klasyfikacji górskiej „Lasów Państwowych”: Tomas Jakoubek (ATT Investments).

Lider klasyfikacji sprinterskiej „Raso”: Martin Szokody (Team Give Elementer).

Lider klasyfikacji młodzieżowej U23 „Karpacki Wyścig Kurierów”: Alexander Arnt Hansen (Restaurant Suri Carl Ras).

Lider klasyfikacji zawodników polskich „Przyjaciele MWG”: Maciej Paterski (Voster-ATS).

Lider klasyfikacji drużynowej „Gazety Krakowskiej”: ATT Investments.

Tegoroczna impreza powszechnie uznana została za bardzo udaną zarówno ze względów sportowych jak i organizacyjnych. Wyścig cieszył się również dużym zainteresowaniem mediów, które najpierw promowały go szeroko (Radio Kraków i TVP Kraków po ok. 30 spotów zapowiadających wyścig z wymienieniem miast etapowych, Gazeta Krakowska cała strona poświęcona wyścigowi i zdjęcie na pierwszej stronie gazety), a potem relacjonowały imprezę, jak też dziennikarze ogólnopolscy z magazynu rowerowego Na Szosie oraz Polskiego Radia 1.

Miasto Koszyce otrzymało miano oficjalnego współorganizatora 61. Małopolskiego Wyścigu Górskiego i było wymieniane przez spikera wyścigu na wszystkich jego etapach.

Prezes Małopolskiego
Związku Kolarskiego
Marek Kosicki
wraz z organizatorami

Zawodnicy 61. Małopolskiego Wyścigu Górskiego fot. Tomasz Markowski

Zwycięska drużyna prologu z dnia 1 czerwca 2023 r. – wręczenie pucharu Burmistrza

Zwycięska drużyna 1 etapu 61. Małopolskiego Wyścigu Górskiego fot. Tomasz Markowski

61. Małopolski Wyścig Górski
w Koszycach

GAZETA KOSZYCKA – członek Polskiego Stowarzyszenia Prasy Lokalnej. Redagują: Teresa Molenda, Adam Andrzej Gąsior, Olga Kabat, Ryszard Stojek. Redakcja zastrzega sobie prawo do skracania, opracowywania edytorskiego nadesłanych tekstów, nadawania własnych tytułów. Materiały i korespondencje prosimy przekazywać do Urzędu Miasta i Gminy w Koszycach, ul. Elżbiety Łokietkówny 14, tel. (41) 3514048 w. 26, e-mail: promocja@koszyce.gmina.pl. Gazeta Koszycka dostępna jest także na stronie: www.koszyce.gmina.pl. Autorom honorariów nie płacimy. Sygn. akt: I/15-Rej-Pr 7/95 Sąd Wojewódzki w Kielcach. Egzemplarz bezpłatny. Skład: Jacek Stojek. Druk: Drukarnia BOWA, Brzesko.